

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2018/851**z dnia 30 maja 2018 r.****zmieniająca dyrektywę 2008/98/WE w sprawie odpadów****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 192 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Gospodarowanie odpadami w Unii należy ulepszyć i przekształcić je w zrównoważone gospodarowanie materiałami w celu ochrony, zachowania i poprawy jakości środowiska, ochrony zdrowia ludzkiego, zapewnienia rozsądnego, efektywnego i racjonalnego wykorzystywania zasobów naturalnych, propagowania zasad gospodarki o obiegu zamkniętym, rozszerzenia możliwości wykorzystania energii odnawialnej, zwiększenia efektywności energetycznej, zmniejszenia zależności Unii od importowanych zasobów, zapewnienia nowych możliwości ekonomicznych i przyczynienia się do długoterminowej konkurencyjności. Aby stworzyć gospodarkę o rzeczywiście zamkniętym obiegu, należy wprowadzić dodatkowe środki w zakresie zrównoważonej produkcji i konsumpcji, kładąc główny nacisk na cały cykl życia produktów w sposób pozwalający oszczędzać zasoby i zamknąć obieg. Bardziej efektywne korzystanie z zasobów przyniosłoby także znaczne oszczędności netto dla unijnych przedsiębiorstw, organów publicznych i konsumentów, zmniejszając jednocześnie całkowitą ilość rocznych emisji gazów cieplarnianych.
- (2) Poprawa efektywności wykorzystania zasobów i zapewnienie, aby odpady były cenione jako zasoby, mogą przyczynić się do zmniejszenia zależności Unii od importu surowców i ułatwić przejście na bardziej zrównoważoną gospodarkę materiałami oraz model gospodarki o obiegu zamkniętym. Przejście to powinno przyczynić się do osiągnięcia celów inteligentnego i zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu określonych w strategii „Europa 2020” oraz stworzyć szerokie możliwości dla gospodarek lokalnych i zainteresowanych stron, a jednocześnie przyczynić się do zwiększenia synergii między gospodarką o obiegu zamkniętym a polityką z dziedziny energii, klimatu, rolnictwa, przemysłu i badań naukowych oraz przynieść korzyści środowisku – pod względem ograniczenia emisji gazów cieplarnianych – i gospodarce.
- (3) Cele określone w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE ⁽⁴⁾ w zakresie przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów powinny zostać wzmocnione, aby lepiej odzwierciedlać unijną ambicję przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym.
- (4) Należy zachować spójność między dyrektywą 2008/98/WE a powiązаныmi aktami ustawodawczymi Unii, takimi jak dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE ⁽⁵⁾ oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1907/2006 ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ Dz.U. C 264 z 20.7.2016, s. 98.

⁽²⁾ Dz.U. C 17 z 18.1.2017, s. 46.

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 18 kwietnia 2018 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) i decyzja Rady z dnia 22 maja 2018 r.

⁽⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy (Dz.U. L 312 z 22.11.2008, s. 3).

⁽⁵⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych, zmieniająca i w następstwie uchylająca dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE (Dz.U. L 140 z 5.6.2009, s. 16).

⁽⁶⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielenia zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniająca dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dz.U. L 396 z 30.12.2006, s. 1).

- (5) Wiele państw członkowskich nie utworzyło jeszcze w pełni infrastruktury koniecznej do gospodarowania odpadami. Ważne jest zatem określenie jasnych długofalowych celów polityki, aby ukierunkować środki i inwestycje, w szczególności poprzez zapobieganie tworzeniu się strukturalnego nadmiaru zdolności produkcyjnych do przetwarzania odpadów resztkowych i zablokowania zagospodarowania materiałów nadających się do recyklingu na niższych poziomach hierarchii postępowania z odpadami.
- (6) Odpady komunalne stanowią w przybliżeniu od 7 do 10 % wszystkich odpadów wytwarzanych w Unii. Jest to jednak jeden z najbardziej złożonych strumieni odpadów i sposób gospodarowania nim zasadniczo świadczy o jakości całego systemu gospodarowania odpadami w danym państwie. Wyzwania związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi wynikają z wysoce złożonego i zróżnicowanego składu tych odpadów, bezpośredniego sąsiedztwa wytworzonych odpadów w stosunku do obywateli, bardzo dużej widoczności takich odpadów dla obywateli, a także ich oddziaływanie na środowisko i zdrowie ludzkie. Wskutek tego gospodarowanie odpadami komunalnymi wymaga wysoce złożonego systemu, obejmującego efektywny system zbierania, skuteczny system sortowania i odpowiednie śledzenie strumieni odpadów, czynne zaangażowanie obywateli i przedsiębiorstw, infrastruktury dostosowanej do konkretnego składu odpadów oraz kompleksowego systemu finansowania. Państwa, które stworzyły efektywne systemy gospodarowania odpadami komunalnymi, zazwyczaj osiągają lepsze wyniki pod względem gospodarki odpadami w ujęciu ogólnym, w tym w osiągnięciu celów w zakresie recyklingu.
- (7) Doświadczenie pokazuje, że niezależnie od podziału odpowiedzialności za gospodarowanie odpadami między podmioty publiczne i prywatne, systemy gospodarowania odpadami mogą pomóc w osiągnięciu gospodarki o obiegu zamkniętym, a decyzja o podziale odpowiedzialności za gospodarowanie odpadami często zależy od warunków geograficznych i strukturalnych. Przepisy ustanowione w niniejszej dyrektywie dopuszczają systemy gospodarowania odpadami, w których gminy ponoszą ogólną odpowiedzialność za zbieranie odpadów komunalnych, systemy, w których usługi takie są zlecane prywatnym operatorom, lub jakkolwiek inny podział odpowiedzialności między podmiotami publicznymi a prywatnymi. Wybór takich systemów oraz decyzja co do ich ewentualnych zmian pozostają w gestii państw członkowskich.
- (8) Substancje pochodzenia roślinnego z przemysłu rolno-spożywczego oraz żywność niepochodząca od zwierząt nieprzeznaczone już do spożycia przez ludzi, ale przeznaczone do doustnego karmienia zwierząt, powinny zostać wyłączone z zakresu stosowania dyrektywy 2008/98/WE – w celu uniknięcia powielania przepisów – jeżeli są w pełni zgodne z unijnym prawodawstwem z zakresu pasz. Dyrektywa 2008/98/WE nie powinna zatem mieć zastosowania do takich produktów i substancji stosowanych jako pasze i należy odpowiednio wyjaśnić zakres tej dyrektywy. Bez uszczerbku dla innych przepisów unijnych mających zastosowanie w dziedzinie żywienia zwierząt, produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego przeznaczone do stosowania jako materiały paszowe zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 767/2009⁽¹⁾ są już wyłączone z zakresu stosowania dyrektywy 2008/98/WE w takim stopniu, w jakim są one objęte innymi przepisami unijnymi.
- (9) Do dyrektywy 2008/98/WE należy włączyć definicje odpadów innych niż niebezpieczne, odpadów komunalnych⁸ odpadów budowlanych i rozbiórkowych, odpadów żywności, odzysku materiałów, wypełniania wyrobisk oraz systemu rozszerzonej odpowiedzialności producenta, aby wyjaśnić zakres tych pojęć.
- (10) Dla zapewnienia, by cele dla przygotowania do ponownego użycia i recyklingu opierały się na wiarygodnych i porównywalnych danych oraz w celu umożliwienia bardziej skutecznego monitorowania postępów w osiąganiu tych celów, definicja odpadów komunalnych w dyrektywie 2008/98/WE powinna być zgodna z definicją używaną do celów statystycznych przez Eurostat oraz Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), na podstawie której to definicji państwa członkowskie przekazują dane od kilku lat. Odpady komunalne są zdefiniowane jako odpady pochodzące z gospodarstw domowych oraz odpady z innych źródeł, takich jak handel detaliczny, administracja, edukacja, służba zdrowia, mieszkalnictwo i usługi gastronomiczne oraz inne usługi i działalność, mające podobny charakter i skład jak odpady z gospodarstw domowych. Odpady komunalne powinny zatem obejmować między innymi odpady z pielęgnacji parków i ogrodów, takie jak liście, trawy i ścięte gałęzie drzew, oraz odpady z usług oczyszczania targowisk i ulic, takie jak zawartość pojemników na śmieci i zmiotki, z wyjątkiem materiałów takich jak piasek, skały, błoto lub kurz. Państwa członkowskie powinny zapewnić, by odpady pochodzące z handlu i przemysłu na dużą skalę, niepodobne do odpadów z gospodarstw domowych, nie były objęte zakresem odpadów komunalnych. Odpady z produkcji, rolnictwa, leśnictwa, rybołówstwa, budownictwa oraz rozbiórki, zbiorników bezodpływowych oraz z sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków oraz pojazdy wycofane z eksploatacji są wyłączone z zakresu odpadów komunalnych. Odpady komunalne należy rozumieć

(¹) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 767/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie wprowadzania na rynek i stosowania pasz, zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1831/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady i uchylające dyrektywę Rady 79/373/EWG, dyrektywę Komisji 80/511/EWG, dyrektywy Rady 82/471/EWG, 83/228/EWG, 93/74/EWG, 93/113/WE i 96/25/WE oraz decyzję Komisji 2004/217/WE (Dz.U. L 229 z 1.9.2009, s. 1).

jako odpowiadające rodzajom odpadów ujętym w rozdziale 15 01 i rozdziale 20, z wyjątkiem kodów 20 02 02, 20 03 04 i 20 03 06 z wykazu odpadów ustanowionego w decyzją Komisji 2014/955/UE⁽¹⁾ w brzmieniu obowiązującym w dniu 4 lipca 2018 r. Odpady ujęte w innych rozdziałach tego wykazu nie powinny być uznawane za odpady komunalne, z wyjątkiem przypadków, w których odpady komunalne poddawane są przetwarzaniu i przypisuje im się kody wymienione w rozdziale 19 tego wykazu. Państwa członkowskie mogą wykorzystywać stosowne kategorie z tego wykazu do celów statystycznych. Definicja odpadów komunalnych w niniejszej dyrektywie zostaje wprowadzona w celu określenia zakresu stosowania celów dla przygotowania do ponownego użycia i recyklingu oraz zasad ich obliczania. Jest ona neutralna w odniesieniu do publicznego lub prywatnego statusu podmiotu gospodarującego odpadami i dlatego obejmuje odpady z gospodarstw domowych i innych źródeł, którymi zarządzają gminy lub inne podmioty w imieniu gmin lub bezpośrednio podmioty prywatne.

- (11) Mimo iż definicja odpadów budowlanych i rozbiórkowych odnosi się w sposób ogólny do odpadów powstających w wyniku prac budowlanych i rozbiórkowych, obejmuje ona również odpady pochodzące z drobnych i samodzielnie wykonywanych prac budowlanych i wyburzeniowych w gospodarstwach domowych. Odpady budowlane i rozbiórkowe należy rozumieć jako odpowiadające rodzajom odpadów objętych rozdziałem 17 wykazu odpadów ustanowionego decyzją 2014/955/UE w brzmieniu obowiązującym w dniu 4 lipca 2018 r.
- (12) Należy wprowadzić definicję odzysku materiałów w celu objęcia nią form odzysku innych niż odzysk energii i innych niż powtórne przetwarzanie odpadów na materiały wykorzystywane jako paliwa lub inne środki wytwarzania energii. Obejmuje ona przygotowanie do ponownego użycia, recykling i wypełnianie wyrobisk oraz inne formy odzysku materiałów, takie jak powtórne przetwarzanie odpadów na surowce wtórne do celów inżynierskich przy budowie dróg lub innej infrastruktury. W zależności od konkretnych okoliczności faktycznych takie przetwarzanie może spełniać definicję recyklingu, jeżeli wykorzystanie materiałów opiera się na właściwej kontroli jakości i spełnia wszystkie odpowiednie standardy, normy, specyfikacje oraz wymogi ochrony środowiska i zdrowia dla danego konkretnego zastosowania.
- (13) Należy wprowadzić definicję wypełniania wyrobisk w celu wyjaśnienia, że oznacza ono wszelkie operacje odzysku odpowiednich odpadów innych niż niebezpieczne w celu rekultywacji obszarów, na których były wykonywane wykopy, lub w celach inżynierskich na potrzeby kształtowania krajobrazu. Odpady wykorzystywane do wypełniania wyrobisk powinny być ograniczone do ilości ściśle niezbędnych do osiągnięcia tych celów.
- (14) Należy wprowadzić definicję systemu rozszerzonej odpowiedzialności producenta w celu wyjaśnienia, że oznacza on zestaw środków podejmowanych przez państwa członkowskie, zobowiązujących producentów produktów do ponoszenia finansowej lub finansowej i organizacyjnej odpowiedzialności za gospodarowanie na etapie cyklu życia produktu gdy staje się on odpadami, w tym za selektywną zbiórkę, sortowanie i przetwarzanie. Obowiązek ten może również obejmować odpowiedzialność organizacyjną i odpowiedzialność za przyczynianie się do zapobiegania powstawaniu odpadów oraz do zwiększania przydatności produktów do ponownego użycia i recyklingu. Producenci produktów mogą wypełniać obowiązki wynikające z systemu rozszerzonej odpowiedzialności producenta indywidualnie lub zbiorowo.
- (15) Aby przyczynić się do osiągnięcia celów określonych w dyrektywie 2008/98/WE, państwa członkowskie powinny wykorzystywać instrumenty ekonomiczne i inne środki w celu stworzenia zachęt do stosowania hierarchii postępowania z odpadami, takich jak te wskazane w załączniku IVa, który obejmuje między innymi opłaty za składowanie i spalanie odpadów, systemy opłat proporcjonalnych do ilości wyrzucanych odpadów, systemy rozszerzonej odpowiedzialności producenta, ułatwienia w przekazywaniu darów żywnościowych oraz zachęty dla władz lokalnych, lub inne odpowiednie instrumenty i środki.
- (16) W celu wspierania zrównoważonego wykorzystania zasobów i symbiozy przemysłowej, państwa członkowskie powinny podjąć odpowiednie środki ułatwiające uznanie za produkt uboczny substancji lub przedmiotu będących wynikiem procesu produkcyjnego, którego głównym celem nie jest produkcja tej substancji ani tego przedmiotu, jeżeli spełnione są zharmonizowane warunki ustanowione na poziomie Unii. Należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów wykonawczych w celu ustanowienia szczegółowych kryteriów stosowania statusu produktu ubocznego, wśród których priorytetowo zostaną potraktowane możliwe do odtworzenia praktyki symbiozy przemysłowej.
- (17) W celu zagwarantowania podmiotom na rynku surowców wtórnych większej pewności co do statusu substancji lub przedmiotów jako odpadów lub substancji lub przedmiotów niebędących odpadami oraz promowania równych szans, ważne jest, aby państwa członkowskie podjęły odpowiednie środki w celu zapewnienia, by odpady, które zostały poddane procesowi odzysku, uznawane były za substancje lub przedmioty, które przestały być odpadami, jeżeli spełniają wszystkie warunki określone w art. 6 ust. 1 dyrektywy 2008/98/WE zmienionej niniejszą dyrektywą. Środki takie mogą obejmować przyjęcie przepisów transponujących te warunki, poparte procedurami ich wdrażania, takimi jak ustanowienie kryteriów utraty statusu odpadów dla danego materiału i konkretnego zastosowania, dokumenty zawierające wytyczne, decyzje w poszczególnych przypadkach oraz inne procedury doraźnego stosowania zharmonizowanych warunków ustanowionych na poziomie Unii. Środki

⁽¹⁾ Decyzja Komisji 2014/955/UE z dnia 18 grudnia 2014 r. zmieniająca decyzję 2000/532/WE w sprawie wykazu zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/532/WE (Dz.U. L 370 z 30.12.2014, s. 44).

takie powinny obejmować przepisy wykonawcze, aby sprawdzić, czy substancje lub przedmioty, co do których uznano, że wskutek procesu odzysku przestały być odpadami, są zgodne z prawem Unii w dziedzinie odpadów, chemikaliów i produktów, w szczególności priorytetowo traktując strumienie odpadów, które stwarzają większe zagrożenie dla zdrowia ludzkiego i środowiska ze względu na charakter i wielkość tych strumieni odpadów, odpady poddawane innowacyjnym procesom odzysku lub odpady, które są poddawane odzyskowi w celu dalszego ich wykorzystania w innych państwach członkowskich. Środki mogą również obejmować wymóg wykazania przez operatorów poddających odpady odzyskowi lub posiadaczy odzyskanych materiałów odpadowych zgodności z warunkami określonymi w art. 6 ust. 1 dyrektywy 2008/98/WE zmienionej niniejszą dyrektywą. Aby zapobiec nielegalnemu przemieszczaniu odpadów oraz podnieść poziom świadomości wśród państw członkowskich i podmiotów gospodarczych, należy zapewnić większą przejrzystość podejść stosowanych przez państwa członkowskie w zakresie utraty statusu odpadów, w szczególności w odniesieniu do ich indywidualnych decyzji oraz wyników weryfikacji przez właściwe organy, jak również szczególnych obaw państw członkowskich i właściwych organów dotyczących niektórych strumieni odpadów. Ostateczne ustalenie, czy warunki określone w art. 5 lub 6 dyrektywy 2008/98/WE zmienionej niniejszą dyrektywą zostały spełnione, pozostaje w wyłącznej gestii państwa członkowskiego, w oparciu o wszystkie stosowne informacje dostarczone przez posiadacza materiału lub odpadów.

- (18) Komisji należy powierzyć uprawnienia wykonawcze w celu ustanowienia szczegółowych kryteriów utraty statusu odpadów. W tym kontekście należy uwzględnić szczegółowe kryteria utraty statusu odpadów przynajmniej w odniesieniu do kruszyw, papieru, opon i tekstyliów.
- (19) Stosowanie przepisów dotyczących produktów ubocznych i utraty statusu odpadów powinno pozostawać bez uszczerbku dla innych przepisów prawa Unii, w szczególności art. 28, art. 50 ust. 4a i 4b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1013/2006 ⁽¹⁾ w sprawie przemieszczania odpadów, przepisów dotyczących chemikaliów oraz przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu niektórych produktów. Utratę statusu odpadów można uzyskać tylko wtedy, gdy substancje lub przedmioty spełniają odpowiednie wymogi mające zastosowanie do produktów. Przepisy dotyczące utraty statusu odpadów można ustanowić w prawodawstwie specyficznym dla poszczególnych produktów.
- (20) W celu ułatwienia właściwego stosowania hierarchii postępowania z odpadami i nie wpływając niekorzystnie na swobodny przepływ towarów na rynku wewnętrznym, państwa członkowskie powinny podjąć stosowne działania zachęcające do opracowywania, produkcji, wprowadzania do obrotu i wykorzystywania produktów oraz składników produktów nadających się do wielokrotnego użycia, które zawierają materiały pochodzące z recyklingu, są technicznie trwałe oraz łatwe w naprawie i które po tym, jak stają się odpadami, nadają się do przygotowania do ponownego użycia i recyklingu. Środki te powinny uwzględniać wpływ produktów w całym cyklu ich życia, hierarchię postępowania z odpadami oraz, w stosownych przypadkach, możliwość wielokrotnego recyklingu.
- (21) Systemy rozszerzonej odpowiedzialności producenta stanowią zasadniczy element efektywnego gospodarowania odpadami. Jednakże ich skuteczność i uzyskiwane wyniki w poszczególnych państwach członkowskich znacznie się różnią. Dlatego konieczne jest ustalenie minimalnych wymogów operacyjnych dotyczących takich systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta oraz wyjaśnienie, że wymogi te mają również zastosowanie do systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta ustanowionych na mocy innych unijnych aktów ustawodawczych, w szczególności dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/53/WE ⁽²⁾, 2006/66/WE ⁽³⁾ oraz 2012/19/UE ⁽⁴⁾, dodatkowo do wymogów już w nich ustanowionych, chyba że wyraźnie stwierdzono inaczej. Należy dokonać rozróżnienia między tymi ogólnymi minimalnymi wymogami, które mają zastosowanie do wszystkich systemów, a tymi, które mają zastosowanie jedynie do organizacji realizujących – w imieniu producentów produktów – obowiązki wynikające z rozszerzonej odpowiedzialności producenta. O ile państwa członkowskie nie zdecydują inaczej, ogólne wymogi minimalne dotyczące systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta nie mają zastosowania do systemów nieodpowiadających definicji systemu rozszerzonej odpowiedzialności producenta.
- (22) Ogólne minimalne wymogi powinny obniżyć koszty i poprawić uzyskiwane wyniki, a także zapewniać równe szanse, w tym dla małych i średnich przedsiębiorstw oraz przedsiębiorstw prowadzących sprzedaż elektroniczną, oraz umożliwiać unikanie przeszkód dla niezakłóconego funkcjonowania rynku wewnętrznego. Powinny one również przyczynić się do uwzględnienia w cenach produktów kosztów ich przetwarzania jako odpadów po zakończeniu ich cyklu życia i tworzyć zachęty dla producentów, by przy projektowaniu swoich produktów bardziej uwzględniali ich przydatność do ponownego użycia, recyklingu, naprawy oraz obecność substancji niebezpiecznych. Ogólnie rzecz biorąc, wymogi te powinny poprawić zarządzanie i przejrzystość systemów

⁽¹⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1013/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie przemieszczania odpadów (Dz.U. L 190 z 12.7.2006, s. 1).

⁽²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/53/WE z dnia 18 września 2000 r. w sprawie pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz.U. L 269 z 21.10.2000, s. 34).

⁽³⁾ Dyrektywa 2006/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 września 2006 r. w sprawie baterii i akumulatorów oraz zużytych baterii i akumulatorów oraz uchylająca dyrektywę 91/157/EWG (Dz.U. L 266 z 26.9.2006, s. 1).

⁽⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/19/UE z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (WEEE) (Dz.U. L 197 z 24.7.2012, s. 38).

rozszerzonej odpowiedzialności producenta oraz ograniczyć możliwość powstania konfliktów interesów między organizacjami realizującymi obowiązki wynikające z rozszerzonej odpowiedzialności producenta w imieniu producentów produktów a podmiotami gospodarującymi odpadami, z którymi organizacje te zawierają umowy. Wymogi te powinny mieć zastosowanie zarówno do nowych, jak i istniejących systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta. Okres przejściowy jest jednak konieczny, aby istniejące systemy rozszerzonej odpowiedzialności producenta mogły dostosować swoje struktury i procedury do nowych wymogów.

- (23) Organy publiczne odgrywają istotną rolę w organizacji zbierania i przetwarzania odpadów komunalnych oraz w odnośnej komunikacji z obywatelami. Przepisy odnoszące się do odpowiedzialności finansowej producentów produktów, wprowadzone jako część ogólnych minimalnych wymogów dotyczących systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta, powinny mieć zastosowanie bez uszczerbku dla kompetencji organów publicznych w zakresie zbierania i przetwarzania odpadów komunalnych.
- (24) W przypadkach, w których organy publiczne są odpowiedzialne za organizację operacyjnych aspektów gospodarowania odpadami pochodzącymi z produktów podlegających systemom rozszerzonej odpowiedzialności producenta, usługi te powinny być świadczone w sposób efektywny kosztowo, a odpowiedzialność finansowa producentów produktów nie powinna przekraczać kosztów niezbędnych do świadczenia tych usług. Koszty takie powinny być ustalane w sposób przejrzysty między zainteresowanymi podmiotami, w tym producentami produktów, zrzeszającymi ich organizacjami i organami publicznymi.
- (25) W celu zapewnienia właściwego gospodarowania odpadami, w przypadku gdy producenci produktów lub organizacje realizujące w ich imieniu obowiązki wynikające z rozszerzonej odpowiedzialności producenta są odpowiedzialni za gospodarowanie odpadami pochodzącymi z produktów wprowadzanych przez nich do obrotu, powinni oni zapewnić ciągłość usług w zakresie gospodarowania odpadami przez cały rok, nawet jeżeli cele i zadania mające do nich zastosowanie zostały zrealizowane. Również nie powinni oni ograniczać tych usług pod względem zasięgu geograficznego, produktowego i materiałowego do obszarów, w których zbieranie odpadów i gospodarowanie nimi jest najbardziej opłacalne.
- (26) Producenci produktów powinni pokrywać koszty niezbędne do osiągnięcia celów gospodarowania odpadami oraz innych celów i zadań, w tym dotyczących zapobiegania powstawaniu odpadów, zdefiniowanych dla odnośnego systemu rozszerzonej odpowiedzialności producenta. Pod ściśle określonymi warunkami koszty te mogą być dzielone z pierwotnymi wytwórcami odpadów lub dystrybutorami, jeżeli jest to uzasadnione potrzebą zapewnienia właściwego gospodarowania odpadami i efektywności gospodarczej systemu rozszerzonej odpowiedzialności producenta.
- (27) Komisja powinna przyjąć wytyczne dotyczące dostosowania wkładów finansowych producentów produktów w ramach systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta, aby pomóc państwom członkowskim we wdrażaniu niniejszej dyrektywy, w celu ułatwienia funkcjonowania rynku wewnętrznego. Aby zapewnić spójność na rynku wewnętrznym, Komisja powinna mieć możliwość przyjmowania w tym celu ujednoliconych kryteriów w drodze aktów wykonawczych.
- (28) Autoryzowani przedstawiciele ustanowieni w celu wywiązania się z obowiązków producentów produktów w zakresie rozszerzonej odpowiedzialności producenta mogą podlegać wymogom umożliwiającym państwu członkowskiemu, na którego terytorium mają oni swoją siedzibę, monitorowanie i weryfikację zgodności z tymi obowiązkami. Wymogi te nie powinny jednak wykraczać poza wymogi mające zastosowanie do producentów produktów i organizacji realizujących obowiązki wynikające z rozszerzonej odpowiedzialności producentów w ich imieniu, mających siedzibę w tym państwie członkowskim.
- (29) Zapobieganie powstawaniu odpadów jest najbardziej skutecznym sposobem na poprawę efektywności wykorzystania zasobów i zmniejszenie oddziaływania odpadów na środowisko. Ważne jest zatem, aby państwa członkowskie podjęły odpowiednie środki służące zapobieganiu powstawaniu odpadów oraz monitorowaniu i ocenie postępów we wdrażaniu tych środków. W ramach takich środków państwa członkowskie powinny zapewnić udogodnienia dla innowacyjnych modeli produkcji, działalności gospodarczej i konsumpcji, zmniejszające obecność substancji niebezpiecznych w materiałach i produktach, zachęcające do wydłużania cyklu życia produktów oraz promujące ponowne użycie, również poprzez tworzenie i wspieranie sieci ponownego użycia i napraw, takich jak sieci zarządzane przez przedsiębiorstwa gospodarki społecznej, systemów zwrotu kaucji oraz zwrotu i ponownego napełnienia, oraz poprzez zachęcanie do regeneracji produktów, odnawiania i – w stosownych przypadkach – zmiany przeznaczenia produktów oraz platform wymiany. Aby zapewnić jednolitą ocenę ogólnych postępów we wdrażaniu środków służących zapobieganiu powstawaniu odpadów, należy ustanowić wspólne wskaźniki i cele.

- (30) Wspieranie zrównoważonego charakteru produkcji i konsumpcji może znacząco przyczynić się do zapobiegania powstawaniu odpadów. Państwa członkowskie powinny podjąć działania mające na celu podniesienie poziomu świadomości konsumentów w tej kwestii i zachęcanie ich do aktywniejszego angażowania się na rzecz lepszej efektywności wykorzystania zasobów. Wśród środków mających na celu ograniczenie wytwarzania odpadów państwa członkowskie powinny uwzględnić stałe inicjatywy komunikacyjne i edukacyjne, mające upowszechniać wiedzę o kwestiach związanych z zapobieganiem powstawaniu odpadów i zaśmiecaniem, które mogą obejmować stosowanie systemów zwrotu kaucji i ustanawianie celów ilościowych oraz, w stosownych przypadkach, zapewnianie odpowiednich zachęt ekonomicznych dla producentów.
- (31) Państwa członkowskie powinny wprowadzić środki mające na celu promowanie zapobiegania powstawaniu i redukcji odpadów żywności i zgodnie z Agendą na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych (ONZ) w dniu 25 września 2015 r., a w szczególności, aby zrealizować jego cel polegający na zmniejszeniu, do 2030 roku, o połowę globalnej ilości marnowanej żywności per capita w sprzedaży detalicznej i konsumpcji, zmniejszeniu strat żywnościowych w procesie produkcji i dystrybucji. Środki te powinny mieć na celu zapobieganie powstawaniu odpadów żywności i zmniejszenie ich wytwarzania w produkcji podstawowej, przetwórstwie i produkcji, w sprzedaży detalicznej i innej dystrybucji żywności, w restauracjach i usługach gastronomicznych oraz w gospodarstwach domowych. Aby wnieść wkład i zapewnić zmierzanie w kierunku osiągnięcia celu zrównoważonego rozwoju ONZ, państwa członkowskie powinny dążyć do osiągnięcia orientacyjnego ogólnounijnego celu zmniejszenia ilości odpadów żywności o 30 % do 2025 r. i o 50 % do roku 2030. Biorąc pod uwagę środowiskowe, społeczne i gospodarcze korzyści wynikające z zapobiegania powstawaniu odpadów żywności, państwa członkowskie powinny ustanowić szczególne środki zapobiegające powstawaniu odpadów żywności, w tym kampanie edukacyjne pokazujące, w jaki sposób zapobiegać powstawaniu odpadów żywności w ramach swoich programów zapobiegania powstawaniu odpadów. Państwa członkowskie powinny mierzyć postęp w ograniczaniu powstawania odpadów żywności. W celu mierzenia postępu i dla ułatwienia wymiany dobrych praktyk w całej Unii, zarówno między państwami członkowskimi, jak i między podmiotami prowadzącymi przedsiębiorstwa spożywcze, należy określić wspólną metodologię dokonywania takich pomiarów. W oparciu o te metodologie powinny być przygotowywane co roku sprawozdania dotyczące poziomów odpadów żywności.
- (32) Aby zapobiegać powstawaniu odpadów żywności, państwa członkowskie powinny wprowadzić zachęty do zbierania niesprzedanych produktów spożywczych na wszystkich etapach łańcucha dostaw żywności oraz wspierające bezpieczne przekazywanie ich dalej, w tym organizacjom charytatywnym. Aby ograniczyć marnotrawienie żywności, należy także podnieść poziom świadomości konsumentów w zakresie znaczenia określeń „należy spożyć do” oraz „najlepiej spożyć przed”.
- (33) Zaśmiecenie występujące, zarówno w miastach, na lądzie, w rzekach i morzach, jak i gdziekolwiek indziej, ma bezpośredni i pośredni szkodliwy wpływ na środowisko, dobrostan obywateli i gospodarkę, a koszty jego uprzątnięcia stanowią niepotrzebne obciążenie ekonomiczne dla społeczeństwa. Państwa członkowskie powinny podjąć środki mające na celu zapobieganie wszelkim formom porzucania, wyrzucania i niekontrolowanego gospodarowania lub innym formom pozbywania się odpadów. Państwa członkowskie powinny również podjąć środki mające na celu uprzątnięcie zaśmiecenia środowiska, niezależnie od jego źródła lub wielkości oraz bez względu na to, czy odpady zostały wyrzucone umyślnie czy wskutek zaniedbania. Środki mające na celu zapobieganie powstawaniu zaśmiecenia i zmniejszenie ilości śmieci pochodzących z produktów, które są głównymi źródłami zaśmiecania środowiska lądowego i morskiego, mogą obejmować między innymi poprawę infrastruktury i praktyk gospodarowania odpadami, instrumenty ekonomiczne oraz kampanie podnoszące świadomość. Rozważając wprowadzenie środka mającego skutki ograniczające handel wewnątrz Unii, państwa członkowskie powinny być w stanie wykazać, że dany środek jest odpowiedni do osiągnięcia celu, jakim jest zapobieganie zaśmiecaniu i zmniejszanie ilości śmieci w środowisku lądowym i morskim, nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu, oraz nie stanowi środka arbitralnej dyskryminacji ani ukrytej restrykcyjnej w handlu między państwami członkowskimi.
- (34) W zwalczaniu zaśmiecania powinny współuczestniczyć właściwe organy, producenci i konsumenci. Konsumenci powinni być zachęceni do zmiany swoich zachowań, w tym poprzez edukację i podnoszenie świadomości, natomiast producenci powinni promować zrównoważone stosowanie swoich produktów i przyczyniać się do właściwego gospodarowania odpadami powstałymi z ich produktów.
- (35) Zaśmiecanie środowiska morskiego jest szczególnie palącym problemem, a państwa członkowskie powinny podjąć środki mające na celu zatrzymanie wytwarzania odpadów morskich w Unii, przyczyniając się przez to do realizacji celu Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w dniu 25 września 2015 r., tj. do zapobiegania i znacznego zmniejszenia do 2025 r. poziomu wszelkich rodzajów zanieczyszczeń morza, w szczególności powstałych w wyniku działalności na lądzie, w tym zrzucaaniu do mórz odpadów stałych i zanieczyszczeń substancjami odżywczymi. Ponieważ odpady morskie, w szczególności odpady

z tworzyw sztucznych, pochodzą w dużej mierze z działalności na lądzie i są spowodowane głównie złymi praktykami gospodarowania odpadami stałymi i słabą infrastrukturą, zaśmiecaniem przez obywateli i brakiem świadomości społecznej, należy ustanowić szczególne środki w programach zapobiegania powstawaniu odpadów i planach gospodarki odpadami. Środki te powinny przyczynić się do osiągnięcia celu dobrego stanu ekologicznego środowiska morskiego do 2020 r., jak stanowi dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE⁽¹⁾. Zgodnie z tą dyrektywą państwa członkowskie są zobowiązane do opracowania szczególnych strategii i środków oraz ich aktualizacji co sześć lat. Od państw członkowskich wymaga się również składania regularnych sprawozdań, począwszy od 2018 r., na temat postępów w utrzymywaniu lub osiągnięciu celu, jakim jest dobry stan ekologiczny. Przewidziane w dyrektywie 2008/98/WE środki mające na celu rozwiązanie problemu zaśmiecania powinny zatem być skoordynowane ze środkami wymaganymi na mocy dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE i 2000/60/WE⁽²⁾.

- (36) Niektóre surowce mają duże znaczenie dla gospodarki Unii i występuje wysokie ryzyko zakłócenia ich dostaw. W celu zapewnienia bezpieczeństwa dostaw tych surowców oraz zgodnie z inicjatywą na rzecz surowców ustanowioną w komunikacie Komisji z dnia 4 listopada 2008 r. zatytułowanym: Inicjatywa na rzecz surowców - Zaspokajanie naszych kluczowych potrzeb w celu stymulowania wzrostu i tworzenia miejsc pracy w Europie oraz założeniami i celami europejskiego partnerstwa innowacji w dziedzinie surowców, państwa członkowskie powinny wprowadzić środki promujące ponowne użycie produktów stanowiących główne źródła surowców krytycznych, aby zapobiec sytuacji, w której materiały te staną się odpadami. W tym kontekście Komisja sporządziła wykaz takich materiałów dla Unii w swoim komunikacie z dnia 13 września 2017 r. w sprawie wykazu surowców krytycznych dla UE w 2017 r.; wykaz ten podlega regularnym przeglądom.
- (37) W celu dalszego wspierania skutecznej realizacji inicjatywy na rzecz surowców państwa członkowskie powinny również wprowadzić środki służące możliwie najlepszemu gospodarowaniu odpadami zawierającymi znaczne ilości surowców krytycznych, uwzględniając wykonalność ekonomiczną i techniczną oraz korzyści dla środowiska i zdrowia. Powinny także włączyć do swoich planów gospodarki odpadami stosowne środki na poziomie krajowym w odniesieniu do zbierania, sortowania i odzysku odpadów zawierających znaczne ilości tych surowców. Środki te powinny być włączone do planów gospodarki odpadami, kiedy będą one aktualizowane po raz pierwszy po wejściu w życie niniejszej dyrektywy. Komisja powinna udzielać informacji dotyczących odpowiednich grup produktów i strumieni odpadów na poziomie Unii. Udzielanie tych informacji nie wyklucza jednak podjęcia przez państwa członkowskie środków w odniesieniu do innych surowców uznawanych za istotne dla gospodarki krajowej.
- (38) Gdy produkty, materiały i substancje stają się odpadami, obecność substancji niebezpiecznych może sprawić, że odpady te nie będą nadawać się do recyklingu lub produkcji surowców wtórnych wysokiej jakości. W związku z tym, zgodnie z siódmym programem działań w zakresie środowiska, który wzywa do opracowania nietoksycznych cykliów materiałowych, konieczne jest promowanie środków mających na celu zmniejszenie zawartości substancji niebezpiecznych w materiałach i produktach, w tym w materiałach pochodzących z recyklingu, oraz zadbanie o to, by w całym cyklu życia produktów i materiałów przekazywane były wystarczające informacje na temat obecności substancji niebezpiecznych, a zwłaszcza substancji wzbudzających szczególnie duże obawy. Aby osiągnąć te cele, konieczna jest poprawa spójności między prawodawstwem unijnym dotyczącym odpadów, chemikaliów i produktów oraz określenie roli Europejskiej Agencji Chemikaliów w zapewnianiu dostępności informacji o obecności substancji wzbudzających szczególnie duże obawy przez cały cykl życia produktów i materiałów, w tym na etapie odpadów.
- (39) Lepsze korzystanie z zasobów może przynieść znaczne oszczędności netto unijnym przedsiębiorstwom, organom publicznym i konsumentom, zmniejszając jednocześnie łączne roczne emisje gazów cieplarnianych. Z tego powodu do końca 2018 r. Komisja powinna zaproponować wskaźnik główny i tabelę wskaźników cząstkowych dotyczące efektywnego wykorzystania zasobów, by monitorować postępy w osiągnięciu celu, jakim jest zwiększenie efektywności wykorzystania zasobów na poziomie Unii.
- (40) Wspieranie zrównoważonej biogospodarki może przyczynić się do zmniejszenia uzależnienia Unii od importowanych surowców. Bioprodukty nadające się do recyklingu i ulegające biodegradacji produkty nadające się do kompostowania mogłyby stanowić okazję do stymulowania dalszych badań i innowacji oraz zastąpienia surowców opartych na paliwach kopalnych zasobami odnawialnymi.
- (41) W celu uniknięcia przetwarzania odpadów, które blokuje zasoby na niższych poziomach hierarchii postępowania z odpadami, zwiększenia stopnia przygotowania do ponownego użycia i recyklingu, umożliwienia recyklingu wysokiej jakości oraz zwiększenia wykorzystania surowców wtórnych wysokiej jakości, państwa członkowskie powinny zapewnić ściślejsze przestrzeganie obowiązku selektywnego zbierania odpadów, określonego w art. 10 ust. 2 i art. 11 ust. 1 dyrektywy 2008/98/WE, w tym obowiązku ustanowienia selektywnej zbiórki co najmniej odpadów papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, które to cele państwa członkowskie powinny były osiągnąć

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE z dnia 17 czerwca 2008 r. ustanawiająca ramy działań Wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego (dyrektywa ramowa w sprawie strategii morskiej) (Dz.U. L 164 z 25.6.2008, s. 19).

⁽²⁾ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 1).

do 2015 r., oraz powinny wprowadzić selektywną zbiórkę bioodpadów, odpadów niebezpiecznych wytwarzanych przez gospodarstwa domowe oraz odpadów tekstyliów. W stosownych przypadkach niebezpieczne bioodpady i odpady opakowaniowe zawierające substancje niebezpieczne powinny podlegać szczególnym wymogom dotyczącym zbierania.

- (42) Selektywne zbieranie można osiągnąć poprzez zbieranie od drzwi do drzwi, systemy przynoszenia i odbioru lub inne formy zbierania. Chociaż obowiązek selektywnego zbierania odpadów wymaga, aby odpady były przechowywane oddzielnie ze względu na ich rodzaj i charakter, powinno być możliwe wspólne zbieranie niektórych rodzajów odpadów, pod warunkiem że nie będzie to utrudniało wysokiej jakości recyklingu ani innego odzysku odpadów zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami. Państwa członkowskie powinny mieć również możliwość odstąpienia od ogólnego obowiązku selektywnej zbiórki odpadów w innych należycie uzasadnionych przypadkach, na przykład gdy selektywne zbieranie określonych strumieni odpadów na odległych i słabo zaludnionych obszarach powoduje negatywny wpływ na środowisko, które przewyższają ogólne korzyści dla środowiska, lub pociąga za sobą nieproporcjonalnie wysokie koszty ekonomiczne. Oceniając wszystkie przypadki, w których koszty ekonomiczne mogłyby być nieproporcjonalne, państwa członkowskie powinny uwzględnić ogólne korzyści ekonomiczne wynikające z selektywnej zbiórki, w tym w odniesieniu do uniknięcia bezpośrednich kosztów i kosztów negatywnego wpływu na środowisko i zdrowie związanych ze zbieraniem i przetwarzaniem odpadów zmieszanych, przychodów ze sprzedaży surowców wtórnych oraz możliwości rozwoju rynków takich materiałów, jak również wkładu wytwórców odpadów i producentów produktów, co mogłoby jeszcze bardziej poprawić efektywność kosztową systemów gospodarowania odpadami.
- (43) Aby przynieść istotne korzyści środowiskowe, gospodarcze i społeczne oraz przyspieszyć przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym, cele w zakresie przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych powinny wzrosnąć.
- (44) Stopniowe podnoszenie istniejących celów w zakresie przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych powinno zapewnić, by wartościowe dla gospodarki materiały odpadowe były efektywnie przygotowywane do ponownego użycia lub poddawane recyklingowi, przy jednoczesnym zapewnieniu wysokiego poziomu ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska, oraz przywracanie europejskiej gospodarce wartościowych materiałów zawartych w odpadach, co oznacza postęp w realizacji inicjatywy na rzecz surowców i w tworzeniu gospodarki o obiegu zamkniętym.
- (45) Między państwami członkowskimi występują duże różnice w zakresie uzyskiwanych wyników w gospodarowaniu odpadami, a zwłaszcza w odniesieniu do recyklingu odpadów komunalnych. W celu uwzględnienia tych różnic te państwa członkowskie, które w 2013 r. przygotowały do ponownego użycia i poddały recyklingowi mniej niż 20 % swoich odpadów komunalnych lub poddały składowaniu ponad 60 % swoich odpadów komunalnych według danych podanych we wspólnym kwestionariuszu OECD i Eurostatu, powinny mieć możliwość podjęcia decyzji o przedłużeniu okresu realizacji celów w zakresie przygotowania do ponownego użycia i recyklingu wyznaczonych na rok 2025, 2030 i 2035. W kontekście średnich wskaźników postępów rocznych odnotowywanych w państwach członkowskich w ciągu ostatnich piętnastu lat, aby osiągnąć te cele, wspomniane państwa członkowskie powinny zwiększyć swoje możliwości recyklingu do poziomów znacznie wyższych od średnich osiągniętych w ostatnich latach. Aby zagwarantować stałe postępy w realizacji celów oraz wypełnienie luk we wdrażaniu w stosownym czasie, państwa członkowskie, które korzystają z dodatkowego okresu, powinny realizować cele śródkresowe i, w oparciu o szczegółowe kryteria, ustanowić plan wdrażania.
- (46) W celu zapewnienia wiarygodności danych konieczne jest bardziej precyzyjne ustanowienie zasad, zgodnie z którymi państwa członkowskie powinny zgłaszać to, co jest rzeczywiście poddawane recyklingowi oraz przygotowane do ponownego użycia i może być zaliczane na poczet realizacji celów. Cele recyklingu powinny być obliczane na podstawie masy odpadów komunalnych wprowadzanych do operacji recyklingu. Co do zasady, faktyczny pomiar masy odpadów komunalnych zaliczonych jako poddane recyklingowi powinien być dokonany w momencie, w którym odpady komunalne są wprowadzane do operacji recyklingu. Aby ograniczyć obciążenia administracyjne, państwa członkowskie powinny jednak mieć możliwość, pod ścisłymi warunkami i w drodze odstępstwa od ogólnej zasady, ustalania masy odpadów komunalnych poddanych recyklingowi na podstawie pomiaru masy materiału wyjściowego z operacji sortowania. Straty materiałów występujące przed poddaniem odpadów procesowi recyklingu, na przykład w wyniku sortowania lub innych działań wstępnych, nie powinny być włączane do ilości odpadów zgłaszanych jako poddane recyklingowi. Straty te można ustalić na podstawie rejestrów elektronicznych, specyfikacji technicznych, szczegółowych zasad obliczania średnich wskaźników strat dla różnych strumieni odpadów lub innych równoważnych środków. Państwa członkowskie powinny informować o takich środkach w sprawozdaniach z kontroli jakości, dołączanych do przekazywanych Komisji danych na temat recyklingu odpadów. Średnie wskaźniki strat powinny być w miarę możliwości ustalane na poziomie poszczególnych sortowni

i powinny być powiązane z różnymi głównymi rodzajami odpadów, różnymi źródłami (takimi jak gospodarstwa domowe lub działalność gospodarcza), różnymi systemami zbierania i różnymi rodzajami procesów sortowania. Średnie wskaźniki strat powinny być stosowane jedynie w przypadkach, gdy nie są dostępne żadne inne wiarygodne dane, w szczególności w związku z przemieszczaniem i wywozem odpadów. Ubytek masy materiałów lub substancji wynikający z fizycznych lub chemicznych procesów transformacji będący nieodłącznym elementem operacji recyklingu, podczas której materiały odpadowe są rzeczywiście ponownie przetwarzane w produkty, materiały lub substancje, nie powinien być odejmowany od masy odpadów zgłaszanych jako poddane recyklingowi.

- (47) W związku z dostosowaniem definicji zawartych w, dyrektywie 94/62/WE⁽¹⁾ Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektywie 2000/53/WE, dyrektywie 2006/66/WE, dyrektywie 2008/98/WE i dyrektywie 2012/19/UE, przepis art. 6 dyrektywy 2008/98/WE dotyczący przeznaczania materiałów, które przestają być odpadami, na cele odzysku i recyklingu określone w tych dyrektywach, nie jest już konieczny. Materiały, które przestają być odpadami w wyniku procesu odzysku lub recyklingu, mają być brane pod uwagę przy osiąganiu odpowiednich celów odzysku lub recyklingu określonych w tych dyrektywach zgodnie z obowiązującymi metodami obliczania. W przypadku gdy materiały odpadowe przestają być odpadami w wyniku działań wstępnych przed ich rzeczywistym przetworzeniem, materiały takie mogą zostać uznane za poddane recyklingowi, pod warunkiem że są one przeznaczone do późniejszego dalszego przetwarzania na produkty, materiały lub substancje zarówno do celów pierwotnych, jak i innych. Materiały, które utraciły status odpadu i mają być użyte jako paliwa lub inne środki wytwarzania energii, które są używane do wypełniania wyrobisk, unieszkodliwiane lub które mają być użyte w dowolnej operacji mającej taki sam cel jak odzysk odpadów inny niż przygotowanie do ponownego użycia i recykling, nie powinny być zaliczane na poczet realizacji celów recyklingu.
- (48) W przypadku gdy obliczenie poziomu recyklingu stosuje się do tlenowego lub beztlenowego przetwarzania odpadów ulegających biodegradacji, ilości odpadów, które są wprowadzane do przetwarzania tlenowego lub beztlenowego, mogą być zaliczane do odpadów poddanych recyklingowi, pod warunkiem że takie przetwarzanie powoduje wytworzenie materiału wyjściowego, który będzie wykorzystany jako produkt, materiał lub substancja z recyklingu. O ile materiałem wyjściowym z takich procesów przetwarzania jest najczęściej kompost lub materiał pofermentacyjny, można byłoby uwzględnić również inne materiały wyjściowe, pod warunkiem że zawierałyby one porównywalne ilości poddanej recyklingowi zawartości w stosunku do ilości przetworzonych odpadów ulegających biodegradacji. W innych przypadkach, zgodnie z definicją recyklingu, powtórne przetwarzanie odpadów ulegających biodegradacji na materiały, które mają być użyte jako paliwa lub inne środki wytwarzania energii lub które są unieszkodliwiane lub które mają być użyte w jakiegokolwiek operacji mającej taki sam cel jak odzysk odpadów inny niż przygotowanie do ponownego użycia i recykling, nie powinno być zaliczane na poczet realizacji celów recyklingu.
- (49) Na potrzeby obliczania, czy cele w zakresie przygotowania do ponownego użycia i recyklingu są osiągnięte, państwa członkowskie powinny mieć możliwość uwzględnienia recyklingu metali, które są oddzielane po spaleniu odpadów komunalnych. W celu zagwarantowania jednolitych obliczeń tych danych Komisja powinna przyjąć szczegółowe zasady dotyczące kryteriów jakości dla metali pochodzących z recyklingu oraz zasady dotyczące obliczania, weryfikacji i zgłaszania danych.
- (50) W przypadku wywozu odpadów z Unii w celu przygotowania ich do ponownego użycia lub recyklingu państwa członkowskie powinny skutecznie korzystać z uprawnień kontrolnych przewidzianych w art. 50 ust. 4c rozporządzenia (WE) nr 1013/2006 pozwalających wymagać przedstawienia dokumentacji dowodowej w celu stwierdzenia, czy przemieszczane odpady są przeznaczone do odzysku zgodnie z art. 49 tego rozporządzenia, a zatem gospodarze się nimi w sposób racjonalny ekologicznie w zakładzie działającym zgodnie z normami ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska, które są zasadniczo równoważne z normami ustanowionymi w prawodawstwie unijnym. Przy wykonywaniu tego zadania państwa członkowskie mogą współpracować z innymi odpowiednimi podmiotami, takimi jak właściwe organy w państwie przeznaczenia, niezależne organy weryfikujące będące stroną trzecią lub organizacje realizujące obowiązki w ramach rozszerzonej odpowiedzialności producentów w imieniu producentów produktów, utworzone w ramach systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta, które mogą przeprowadzać kontrole fizyczne i inne kontrole zakładów w państwach trzecich. W sprawozdaniu z kontroli jakości dołączanym do danych na temat osiągania celów państwa członkowskie powinny podać informacje na temat środków służących realizacji obowiązku zapewnienia, by odpady wywiezione z Unii były przetwarzane w warunkach w zasadniczo równoważnym warunkom określonym w odpowiednich unijnych przepisach prawa ochrony środowiska.
- (51) Aby zapewnić lepsze, bardziej terminowe i jednolite wdrożenie przepisów niniejszej dyrektywy oraz przewidzieć wszelkie niedociągnięcia we wdrażaniu, należy utworzyć system sprawozdań wczesnego ostrzegania, umożliwiając wykrycie uchybień i podjęcie działań przed upływem terminów osiągnięcia celów.
- (52) Odpady przemysłowe, niektóre części odpadów z handlu i odpadów wydobywczych są bardzo zróżnicowane pod względem składu i objętości oraz w bardzo różnym stopniu zależą od struktury gospodarczej państwa członkowskiego, struktury sektora przemysłu lub handlu wytwarzającego odpady i od nasilenia działalności przemysłowej

⁽¹⁾ Dyrektywa 94/62/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 1994 r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych (Dz.U. L 365 z 31.12.1994, s. 10).

lub handlowej na określonym obszarze geograficznym. W odniesieniu do większości odpadów przemysłowych i wydobywczych za odpowiednie rozwiązanie uważa się podejście ukierunkowane na daną branżę z wykorzystaniem dokumentów referencyjnych dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) i podobnych instrumentów w celu rozwiązania konkretnych problemów z gospodarowaniem danym rodzajem odpadów. Przemysłowe i handlowe odpady opakowaniowe powinny nadal podlegać wymogom dyrektyw 94/62/WE i 2008/98/WE, w tym odpowiednim zmianom tych wymogów. Z myślą o dalszym badaniu możliwości intensyfikacji działań w zakresie przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów z handlu, odpadów przemysłowych innych niż niebezpieczne oraz innych kluczowych strumieni odpadów Komisja powinna rozważyć wyznaczenie celów dla tych strumieni odpadów.

- (53) Aby zapewnić dalszą realizację celów zawartych w unijnych przepisach w zakresie gospodarki odpadami, Komisja powinna dokonać przeglądu procesów unieszkodliwiania wymienionych w załączniku I do dyrektywy 2008/98/WE. Przegląd ten należy przeprowadzić w świetle art. 13 tej dyrektywy przy jednoczesnym uwzględnieniu istotnych informacji, takich jak rozwój sytuacji międzynarodowej, w szczególności w związku z Konwencją bazylejską o kontroli transgranicznego przemieszczania i usuwania odpadów niebezpiecznych z dnia 22 marca 1989 r. ⁽¹⁾.
- (54) Odpady niebezpieczne powstałe w gospodarstwach domowych, takie jak odpady niebezpieczne pochodzące z farb, lakierów, rozpuszczalników czy środków czyszczących, również powinny być zbierane selektywnie, aby uniknąć zanieczyszczenia odpadów komunalnych frakcjami odpadów niebezpiecznych, które mogłyby obniżyć jakość recyklingu, i aby zapewnić bezpieczne dla środowiska gospodarowanie tymi odpadami niebezpiecznymi. W tym zakresie istnieją już specjalne obowiązki dotyczące zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zużytych baterii i akumulatorów pochodzących z gospodarstw domowych.
- (55) Selektywna zbiórka olejów odpadowych i zapobieganie ich mieszanemu z innymi rodzajami odpadów lub substancji ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia jak najlepszego dla środowiska ogólnego wyniku ich przetwarzania. Przy przetwarzaniu olejów odpadowych należy dać pierwszeństwo regeneracji lub ewentualnie innym sposobom recyklingu zapewniającym wynik całkowity równoważny lub korzystniejszy dla środowiska niż regeneracja. W trosce o dalsze usprawnianie gospodarki olejami odpadowymi Komisja powinna rozważyć i w razie potrzeby zaproponować środki na rzecz poprawy przetwarzania olejów odpadowych, w tym ilościowe cele dotyczące ich regeneracji. Podczas tego przeglądu należy zwrócić uwagę na możliwości przetwarzania związane z regeneracją olejów odpadowych oraz na jakość i ostateczne wykorzystanie produktów poddanych regeneracji i recyklingowi.
- (56) Aby nie dopuścić do przetwarzania odpadów blokującego zasoby na niższych poziomach hierarchii postępowania z odpadami, umożliwić wysokiej jakości recykling oraz zwiększyć wykorzystanie wysokiej jakości surowców wtórnych, państwa członkowskie powinny zapewnić, aby bioodpady były zbierane selektywnie i poddawane recyklingowi w sposób, który gwarantuje wysoki poziom ochrony środowiska i którego materiał wyjściowy spełnia wysokie standardy jakości.
- (57) W niniejszej dyrektywie wyznaczono długoterminowe cele dla unijnego gospodarowania odpadami i przedstawiono jasne wskazówki dla przedsiębiorców i państw członkowskich dotyczące inwestycji niezbędnych do osiągnięcia tych celów. Przy opracowywaniu krajowych planów gospodarki odpadami i planowaniu inwestycji w infrastrukturę gospodarowania odpadami, państwa członkowskie powinny oceniać i uwzględniać konieczne inwestycje i inne środki finansowe, także w odniesieniu do władz lokalnych. Ocena ta powinna się znaleźć w planie gospodarki odpadami lub innych dokumentach strategicznych. W związku z tym, państwa członkowskie powinny właściwie wykorzystywać inwestycje, w tym inwestycje z funduszy unijnych, nadając priorytet zapobieganiu powstawaniu odpadów, w tym ponownemu użyciu, przygotowaniu do ponownego użycia i recyklingowi, zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami. Komisja powinna wspierać właściwe organy w opracowywaniu efektywnych ram finansowych, w stosownych przypadkach wykorzystując fundusze unijne, tak aby wdrożyć wymogi niniejszej dyrektywy zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami i aby wspomagać innowacyjne technologie i gospodarowanie odpadami.
- (58) Odpowiednie gospodarowanie odpadami niebezpiecznymi nadal stanowi problem w Unii, a dane dotyczące przetwarzania tych odpadów są niepełne. Należy zatem wzmocnić mechanizmy prowadzenia ewidencji i identyfikowalności poprzez utworzenie elektronicznych rejestrów odpadów niebezpiecznych w państwach członkowskich. Aby uprościć prowadzenie ewidencji przez przedsiębiorstwa i organy administracji oraz poprawić monitoring przepływu strumieni odpadów w Unii, elektroniczne gromadzenie danych należy, w stosownych przypadkach, rozszerzyć na inne rodzaje odpadów.
- (59) Sprawozdania z wykonania, sporządzane przez państwa członkowskie co trzy lata, nie okazały się skutecznym narzędziem weryfikacji zgodności z przepisami ani zapewniania prawidłowego wdrażania, spowodowały natomiast zbędne obciążenia administracyjne. Należy zatem uchylić przepisy zobowiązujące państwa członkowskie do sporządzania takich sprawozdań. Zamiast tego monitorowanie przestrzegania przepisów powinno się opierać wyłącznie na danych, które państwa członkowskie co roku przekazują Komisji.

⁽¹⁾ Dz.U. L 39 z 16.2.1993, s. 3.

- (60) Dane zgłaszane przez państwa członkowskie są niezbędne Komisji do oceny przestrzegania unijnych przepisów dotyczących odpadów w państwach członkowskich. Należy poprawić jakość, wiarygodność i porównywalność danych dzięki zastosowaniu jednego punktu wprowadzania wszystkich danych dotyczących odpadów, zlikwidowaniu przestarzałych wymogów w zakresie sprawozdawczości, przeprowadzeniu analizy porównawczej krajowych metod sprawozdawczości i wprowadzeniu sprawozdania z kontroli jakości danych. W związku z tym w sprawozdaniach na temat osiągnięcia celów określonych w unijnych aktach ustawodawczych dotyczących odpadów państwa członkowskie powinny wykorzystywać najnowsze zasady opracowane przez Komisję i metodologie opracowane przez odpowiednie właściwe organy krajowe odpowiedzialne za wdrożenie niniejszej dyrektywy.
- (61) Aby ułatwić odpowiednią interpretację i wdrażanie wymogów określonych w dyrektywie 2008/98/WE, należy opracować wytyczne dotyczące tych wymogów i poddawać je okresowym przeglądom, a także zapewnić wymianę informacji i najlepszych praktyk między państwami członkowskimi w zakresie praktycznego stosowania i egzekwowania tych wymogów. Te wytyczne oraz wymiana informacji i najlepszych praktyk powinny m.in. ułatwić wspólne zrozumienie i zastosowanie w praktyce definicji „odpadów”, w tym pojęcia „usuwania”, i powinny uwzględniać modele biznesowe oparte na obiegu zamkniętym, w których na przykład dana substancja czy przedmiot przechodzą z jednego właściciela na drugiego bez zamiaru ich usunięcia.
- (62) W celu uzupełnienia lub zmiany dyrektywy 2008/98/WE należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w odniesieniu do art. 7 ust. 1, art. 9 ust. 8, art. 11a ust. 10, art. 27 ust. 1 i 4 oraz art. 38 ust. 2–3 tej dyrektywy w brzmieniu zmienionym niniejszą dyrektywą. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa ⁽¹⁾. W szczególności, aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie udział na równych zasadach w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie, co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.
- (63) w celu zapewnienia jednolitych warunków wykonania dyrektywy 2008/98/WE, należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze w odniesieniu do art. 5 ust. 2, art. 6 ust. 2, art. 8 ust. 5, art. 9 ust. 7, art. 11a ust. 9, art. 33 ust. 2, art. 35 ust. 5 i art. 37 ust. 7 tej dyrektywy w brzmieniu zmienionym niniejszą dyrektywą. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ⁽²⁾.
- (64) Ponieważ cele niniejszej dyrektywy, a mianowicie poprawa gospodarowania odpadami w Unii, a tym samym przyczynienie się do ochrony, zachowania i poprawy jakości środowiska, dobrego stanu ekologicznego oceanów oraz bezpieczeństwa produktów żywnościowych pochodzących z morza poprzez zmniejszenie ilości odpadów morskich, a także rozsądnego i racjonalnego wykorzystywania zasobów naturalnych w całej Unii, nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na rozmiary i skutki działań możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (65) Należy zatem odpowiednio zmienić dyrektywę 2008/98/WE.
- (66) Zgodnie ze wspólną deklaracją polityczną państw członkowskich i Komisji z dnia 28 września 2011 r. dotyczącą dokumentów wyjaśniających ⁽³⁾ państwa członkowskie zobowiązały się do złożenia, w uzasadnionych przypadkach, wraz z powiadomieniem o transpozycji, jednego lub większej liczby dokumentów wyjaśniających związki między elementami dyrektywy a odpowiadającymi im częściami krajowych instrumentów transpozycyjnych. W odniesieniu do niniejszej dyrektywy ustawodawca uznaje, że przekazanie takich dokumentów jest uzasadnione.
- (67) Niniejsza dyrektywa została przyjęta z uwzględnieniem zobowiązań określonych w porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa i powinna być wdrażana i stosowana zgodnie z wytycznymi zawartymi w tym porozumieniu,

⁽¹⁾ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

⁽³⁾ Dz.U. C 369 z 17.12.2011, s. 14.

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Zmiany

W dyrektywie 2008/98/WE wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

Niniejsza dyrektywa ustanawia środki służące ochronie środowiska i zdrowia ludzkiego poprzez zapobieganie powstawaniu i zmniejszenie ilości odpadów oraz negatywnego wpływu ich wytwarzania i gospodarowania nimi oraz przez zmniejszenie całkowitego wpływu użytkowania zasobów i poprawę efektywności takiego użytkowania, co ma zasadnicze znaczenie dla przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym oraz dla zapewnienia konkurencyjności Unii w perspektywie długoterminowej.”;

2) w art. 2 ust. 2 dodaje się literę w brzmieniu:

„e) substancje, które są przeznaczone do użycia jako materiały paszowe zgodnie z definicją w art. 3 ust. 2 lit. g) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 767/2009 (*) i które nie składają się z produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego ani ich nie zawierają;

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 767/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie wprowadzania na rynek i stosowania pasz, zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1831/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady i uchylające dyrektywę Rady 79/373/EWG, dyrektywę Komisji 80/511/EWG, dyrektywy Rady 82/471/EWG, 83/228/EWG, 93/74/EWG, 93/113/WE i 96/25/WE oraz decyzję Komisji 2004/217/WE (Dz.U. L 229 z 1.9.2009, s. 1).”;

3) w art. 3 wprowadza się następujące zmiany:

a) dodaje się punkty w brzmieniu:

„2a) »odpady inne niż niebezpieczne« oznaczają odpady nieobjęte pkt 2;

2b) »odpady komunalne« oznaczają:

a) odpady zmieszane i odpady selektywnie zebrane z gospodarstw domowych, w tym papier i tekturę, szkło, metale, tworzywa sztuczne, bioodpady, drewno, tekstylia, opakowania, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte baterie i akumulatory oraz odpady wielkogabarytowe, w tym materace i meble;

b) odpady zmieszane i odpady selektywnie zebrane z innych źródeł, jeżeli odpady te są podobne pod względem charakteru i składu do odpadów z gospodarstw domowych.

Odpady komunalne nie obejmują odpadów z produkcji, rolnictwa, leśnictwa, rybołówstwa, zbiorników bezodpływowych oraz z sieci kanalizacyjnej i z oczyszczalni ścieków, w tym osadów ściekowych, pojazdów wycofanych z eksploatacji ani odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

Niniejsza definicja nie narusza podziału obowiązków w zakresie gospodarowania odpadami między podmiotami publicznymi i prywatnymi;

2c) »odpady budowlane i rozbiórkowe« oznaczają odpady powstałe podczas prac budowlanych i rozbiórkowych.”;

b) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) »bioodpady« oznaczają ulegające biodegradacji odpady ogrodowe i parkowe, odpady żywności i kuchenne z gospodarstw domowych, biur, restauracji, hurtowni, stołówek, placówek zbiorowego żywienia i handlu detalicznego oraz porównywalne odpady z zakładów przetwórstwa spożywczego.”;

- c) dodaje się punkt w brzmieniu:
- „4a) »odpady żywności« oznaczają wszelką żywność zgodną z definicją w art. 2 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady (*), która stała się odpadami;
-
- (*) Rozporządzenie (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz.U. L 31 z 1.2.2002, s. 1).”;
- d) pkt 9 otrzymuje brzmienie:
- „9) »gospodarowanie odpadami« oznacza zbieranie, transport, odzysk, w tym sortowanie, oraz unieszkodliwianie odpadów, łącznie z nadzorem nad tego rodzaju działaniami, jak również późniejsze postępowanie z miejscami unieszkodliwiania odpadów wraz z działaniami wykonywanymi w charakterze dealera lub brokera.”;
- e) pkt 12 lit. c) otrzymuje brzmienie:
- „c) zawartość substancji niebezpiecznych w materiałach i produktach.”;
- f) dodaje się punkt w brzmieniu:
- „15a) »odzysk materiałów« oznacza każdy proces odzysku inny niż odzysk energii i ponowne przetwarzanie na materiały przeznaczone do wykorzystania jako paliwa lub inne środki wytwarzania energii. Obejmuje on między innymi przygotowanie do ponownego użycia, recykling i wypełnianie wyrobisk.”;
- g) dodaje się punkt w brzmieniu:
- „17a) »wypełnianie wyrobisk« oznacza każdy proces odzysku, w ramach którego odpowiednie odpady inne niż niebezpieczne są wykorzystywane do rekultywacji obszarów, gdzie wykonywane były wykopy, lub do celów inżynierskich na potrzeby kształtowania krajobrazu. Odpady wykorzystywane do wypełniania wyrobisk muszą zastępować materiały niebędące odpadami, nadawać się do wyżej wymienionych celów i ograniczać się do ilości bezwzględnie koniecznej do osiągnięcia tych celów.”;
- h) dodaje się punkt w brzmieniu:
- „21) »system rozszerzonej odpowiedzialności producenta« oznacza zestaw środków podjętych przez państwa członkowskie w celu zapewnienia, aby producenci produktów ponoszą odpowiedzialność finansową lub odpowiedzialność finansową i organizacyjną na etapie cyklu życia produktu, gdy staje się on odpadem.”;
- 4) w art. 4 dodaje się ustęp w brzmieniu:
- „3. Państwa członkowskie wykorzystują instrumenty ekonomiczne i inne środki mające na celu stworzenie zachęt do stosowania hierarchii postępowania z odpadami, takie jak te wskazane w załączniku IVa lub inne odpowiednie instrumenty i środki.”;
- 5) w art. 5 wprowadza się następujące zmiany:
- a) w ust. 1 wprowadzenie otrzymuje brzmienie:
- „1. Państwa członkowskie podejmują odpowiednie środki w celu zapewnienia, by substancja lub przedmiot powstające w wyniku procesu produkcyjnego, którego podstawowym celem nie jest produkowanie tej substancji lub tego przedmiotu, nie były uznawane za odpady, ale za produkt uboczny, jeżeli spełnione są następujące warunki.”;
- b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Komisja może przyjmować akty wykonawcze w celu określenia szczegółowych kryteriów dotyczących jednolitego stosowania warunków, o których mowa w ust. 1, do określonych substancji lub przedmiotów.
- Te szczegółowe kryteria zapewnią wysoki poziom ochrony środowiska i zdrowia ludzkiego oraz ułatwią rozsądne i racjonalne wykorzystywanie zasobów naturalnych.
- Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 39 ust. 2. Przyjmując te akty wykonawcze Komisja obiera za punkt wyjścia najsurowsze i najkorzystniejsze dla ochrony środowiska spośród wszystkich kryteriów przyjętych przez państwa członkowskie zgodnie z ust. 3 niniejszego artykułu, a przy ustalaniu szczegółowych kryteriów priorytetowo traktuje możliwe do odtworzenia praktyki z zakresu symbiozy przemysłowej.”;

c) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„3. Jeżeli kryteriów nie ustanowiono na poziomie unijnym zgodnie z ust. 2, państwa członkowskie mogą ustanowić szczegółowe kryteria stosowania warunków określonych w ust. 1, w odniesieniu do określonych substancji lub przedmiotów.

Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o tych szczegółowych kryteriach zgodnie z dyrektywą (UE) 2015/1535 Parlamentu Europejskiego i Rady (*), gdy ta dyrektywa tego wymaga.

(*) Dyrektywa (UE) 2015/1535 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 września 2015 r. ustanawiająca procedurę udzielania informacji w dziedzinie przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (Dz.U. L 241 z 17.9.2015, s. 1).”;

6) w art. 6 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 wprowadza się następujące zmiany:

(i) część wprowadzająca i lit. a) otrzymują brzmienie:

„1. Państwa członkowskie podejmują odpowiednie środki w celu zapewnienia, by odpady, które zostały poddane recyklingowi lub innemu procesowi odzysku, przestawały być uznawane za odpady, jeżeli spełniają następujące warunki:

a) dana substancja lub przedmiot mają być wykorzystywane do konkretnych celów;”;

(ii) uchyla się akapit drugi;

b) ust. 2, 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„2. Komisja monitoruje opracowywanie krajowych kryteriów utraty statusu odpadów w państwach członkowskich i ocenia potrzebę opracowania na tej podstawie kryteriów ogólnounijnych. W związku z tym, w stosownych przypadkach, Komisja przyjmuje akty wykonawcze w celu określenia szczegółowych kryteriów dotyczących jednolitego stosowania warunków określonych w ust. 1, do pewnych rodzajów odpadów.

Te szczegółowe kryteria zapewniają wysoki poziom ochrony środowiska i zdrowia ludzkiego oraz ułatwiają rozsądne i racjonalne wykorzystywanie zasobów naturalnych. Obejmują one:

a) odpady, których wykorzystanie w procesie odzysku jest dozwolone;

b) dopuszczalne procesy i techniki przetwarzania;

c) kryteria jakościowe stosowane do materiałów powstałych w procesie odzysku, które utraciły status odpadów, zgodnie z mającymi zastosowanie normami dotyczącymi produktów obejmującymi w razie potrzeby dopuszczalne wartości zanieczyszczeń;

d) wymogi dotyczące systemu gospodarowania, aby wykazać zgodność z kryteriami utraty statusu odpadu obejmujące, w stosownych przypadkach, kontrolę jakości i monitorowanie własnej działalności, a także akredytację; oraz

e) wymóg dotyczący oświadczenia o zgodności.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 39 ust. 2.

Przyjmując te akty wykonawcze Komisja uwzględnia odpowiednie kryteria ustanowione przez państwa członkowskie zgodnie z ust. 3 i wybiera za punkt wyjścia najbardziej rygorystyczne i najkorzystniejsze dla ochrony środowiska spośród tych kryteriów.

3. Jeżeli kryteriów nie ustanowiono na poziomie unijnym zgodnie z ust. 2, państwa członkowskie mogą ustanowić szczegółowe kryteria stosowania warunków określonych w ust. 1 w odniesieniu do pewnych rodzajów odpadów. Te szczegółowe kryteria uwzględniają jakikolwiek możliwy niekorzystny wpływ danej substancji lub przedmiotu na środowisko i zdrowie ludzkie i spełniają wymagania określone w ust. 2 lit. a)–e).

Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o tych kryteriach zgodnie z dyrektywą (UE) 2015/1535, gdy ta dyrektywa tego wymaga.

4. Jeżeli kryteriów nie ustanowiono ani na poziomie unijnym ani krajowym zgodnie odpowiednio z ust. 2 lub 3, państwa członkowskie mogą indywidualnie rozpatrywać poszczególne przypadki lub podejmować odpowiednie środki w celu sprawdzenia, czy pewne odpady przestały być odpadami w oparciu o warunki określone w ust. 1, i w razie potrzeby uwzględniając wymogi określone w ust. 2 lit. a)–e) i biorąc pod uwagę dopuszczalne wartości zanieczyszczeń oraz wszelki możliwy negatywny wpływ na środowisko i zdrowia ludzkiego. Decyzje podejmowane w indywidualnie rozpatrywanych przypadkach nie muszą być zgłaszane Komisji zgodnie z dyrektywą (UE) 2015/1535.

Państwa członkowskie mogą podawać do wiadomości publicznej drogą elektroniczną informacje o indywidualnych decyzjach oraz o wynikach weryfikacji przeprowadzonej przez właściwe organy.”;

c) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„5. Osoby fizyczne lub prawne, które:

a) po raz pierwszy używają materiału, który przestał być odpadami i który nie został wprowadzony do obrotu; lub

b) po raz pierwszy wprowadzają do obrotu materiał po tym, jak przestał on być odpadami;

zapewniają, by materiał ten spełniał odpowiednie wymogi określone w mających zastosowanie przepisach z zakresu chemikaliów i produktów. Warunki określone w ust. 1 muszą zostać spełnione, zanim przepisy dotyczące chemikaliów i produktów będą mieć zastosowanie do materiału, który przestał być odpadami.”;

7) w art. 7 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 pierwsze zdanie otrzymuje brzmienie:

„1. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 38a w celu uzupełnienia niniejszej dyrektywy przez ustanowienie wykazu odpadów i poddawanie go przeglądowi zgodnie z ust. 2 i 3 niniejszego artykułu.”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Państwo członkowskie może uznać dane odpady za odpady niebezpieczne, nawet jeśli nie zostały umieszczone w wykazie odpadów, w przypadku, gdy wykazują co najmniej jedną z właściwości wymienionych w załączniku III. Państwo członkowskie powiadamia niezwłocznie Komisję o wszystkich takich przypadkach i dostarcza Komisji wszelkich stosownych informacji. W świetle otrzymanych zawiadomień wykaz zostaje poddany przeglądowi w celu podjęcia decyzji dotyczącej jego dostosowania.”;

c) uchyla się ust. 5;

8) w art. 8 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 dodaje się akapity w brzmieniu:

„W przypadku gdy środki takie obejmują ustanowienie systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta obowiązują ogólnie minimalne wymogi określone w art. 8a.

Państwa członkowskie mogą postanowić, że producenci produktów podejmujący z własnej inicjatywy finansową lub finansową i organizacyjną odpowiedzialność za gospodarowanie odpadami stanowiące etap cyklu życia produktu, powinni stosować niektóre lub wszystkie ogólne wymagania minimalne określone w art. 8a.”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Państwa członkowskie mogą zastosować odpowiednie środki zachęcające do projektowania produktów i składników produktów w taki sposób, aby zmniejszyć ich oddziaływanie na środowisko i wytwarzanie odpadów podczas produkcji, a następnie użytkowania produktów, oraz gwarantujące, że odzysk i unieszkodliwianie produktów, które stały się odpadami, będą się odbywać zgodnie z art. 4 i 13.

Środki te mogą zachęcać, między innymi, do opracowywania, produkcji i wprowadzania do obrotu produktów i składników produktów nadających się do wielokrotnego użycia, które zawierają materiały pochodzące z recyklingu, są technicznie trwałe oraz łatwo naprawialne i które, po tym jak stały się odpadami, nadają się do przygotowania do ponownego użycia i recyklingu, co ułatwia właściwe stosowanie hierarchii postępowania z odpadami. Środki te uwzględniają wpływ produktów w całym cyklu ich życia, hierarchię postępowania z odpadami oraz, w stosownych przypadkach, możliwość wielokrotnego recyklingu.”;

c) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„5. Komisja organizuje wymianę informacji między państwami członkowskimi a podmiotami zaangażowanymi w systemy rozszerzonej odpowiedzialności producenta na temat praktycznego wdrożenia ogólnych minimalnych wymogów określonych w art. 8a. Obejmuje ona, między innymi, wymianę informacji na temat najlepszych praktyk służących zapewnieniu odpowiedniego zarządzania, współpracy transgranicznej w zakresie systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta oraz niezakłóconego funkcjonowania rynku wewnętrznego, na temat cech organizacyjnych i nadzorowania organizacji realizujących w imieniu producentów produktów obowiązki wynikające z rozszerzonej odpowiedzialności producenta, zróżnicowania wkładów finansowych, wyboru podmiotów gospodarujących odpadami i zapobiegania zaśmiecaniu. Komisja publikuje wyniki wymiany informacji i może przedstawić wytyczne w tym zakresie, jak również dotyczące innych istotnych aspektów.

Komisja, w konsultacji z państwami członkowskimi, publikuje wytyczne na temat współpracy transgranicznej w zakresie systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta oraz zróżnicowania wkładów finansowych, o którym mowa w art. 8a ust. 4 lit. b).

Jeżeli jest to konieczne, aby uniknąć zakłóceń na rynku wewnętrznym, Komisja może przyjąć akty wykonawcze w celu określenia kryteriów służących zapewnieniu jednolitego stosowania art. 8a ust. 4 lit. b), wykluczając przy tym jakiegokolwiek dokładne określanie poziomu wkładów. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 39 ust. 2.”;

9) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 8a

Ogólne wymagania minimalne dotyczące systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta

1. W przypadku gdy systemy rozszerzonej odpowiedzialności producenta zostały ustanowione zgodnie z art. 8 ust. 1, a także zgodnie z innymi unijnymi, aktami prawnymi, państwa członkowskie:

- a) w wyraźny sposób określają role i obowiązki wszystkich odpowiednich zaangażowanych podmiotów, w tym producentów produktów, wprowadzających produkty do obrotu w państwie członkowskim, organizacji realizujących w ich imieniu obowiązki wynikające z rozszerzonej odpowiedzialności producenta, prywatnych lub publicznych podmiotów gospodarujących odpadami, władz lokalnych oraz, w stosownych przypadkach, podmiotów zajmujących się ponownym użyciem i przygotowaniem do ponownego użycia oraz przedsiębiorstw gospodarki społecznej;
- b) zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami określają cele w zakresie gospodarowania odpadami w dążeniu do osiągnięcia przynajmniej celów ilościowych istotnych dla systemu rozszerzonej odpowiedzialności producenta określonych w niniejszej dyrektywie, dyrektywie 94/62/WE, dyrektywie 2000/53/WE, dyrektywie 2006/66/WE oraz dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/19/UE (*), a także inne cele ilościowe lub jakościowe uważane za istotne dla systemu rozszerzonej odpowiedzialności producenta;
- c) zapewniają, by działał system sprawozdawczy służący do gromadzenia danych dotyczących produktów wprowadzanych do obrotu w państwach członkowskich przez producentów produktów objętych systemem rozszerzonej odpowiedzialności producenta oraz danych na temat zbierania i przetwarzania odpadów pochodzących z tych produktów, określając, w stosownych przypadkach, przepływy materiałów odpadowych, jak również inne dane istotne dla celów, o których mowa w lit. b);
- d) zapewniają równe traktowanie poszczególnych producentów produktów, niezależnie od ich pochodzenia czy wielkości, nie nakładając nieproporcjonalnego obciążenia regulacyjnego na producentów małych ilości produktów, w tym również na małe i średnie przedsiębiorstwa.

2. Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia, by posiadacze odpadów objęci systemami rozszerzonej odpowiedzialności producenta ustanowionymi zgodnie z art. 8 ust. 1 byli informowani o środkach służących zapobieganiu powstawaniu odpadów, zakładach zajmujących się ponownym użyciem i przygotowaniem do ponownego użycia, systemach odbioru i zbierania odpadów oraz o zapobieganiu zaśmiecaniu. Państwa członkowskie podejmują również środki w celu stworzenia zachęt dla posiadaczy odpadów do wzięcia na siebie odpowiedzialności za dostarczanie odpadów do systemów selektywnej zbiórki, przede wszystkim, w stosownych przypadkach, poprzez bodźce ekonomiczne i uregulowania prawne.

3. Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, by wszyscy producenci produktów lub organizacje realizujące w imieniu producentów produktów obowiązki wynikające z rozszerzonej odpowiedzialności producenta:

- a) mieli jasno określony zasięg geograficzny, produktowy i materiałowy, nieograniczający się do przypadków, w których zbieranie odpadów i gospodarowanie nimi przynoszą największe zyski;
- b) zapewniali odpowiednią dostępność systemów zbierania odpadów w ramach zasięgu, o którym mowa w lit. a);

- c) posiadali środki finansowe lub środki finansowe i organizacyjne niezbędne do wypełnienia swoich obowiązków w zakresie rozszerzonej odpowiedzialności producenta;
- d) wprowadzili odpowiedni mechanizm samokontroli, wspierany, w stosownych przypadkach, przez regularne niezależne kontrole w celu oceny:
 - (i) zarządzania ich finansami, w tym zgodności z wymogami określonymi w ust. 4 lit. a) i b);
 - (ii) jakości danych zgromadzonych i zgłoszonych zgodnie z ust. 1 lit. c) niniejszego artykułu oraz z wymogami rozporządzenia (WE) nr 1013/2006;
- e) udostępniali publicznie informacje o realizacji celów w zakresie gospodarowania odpadami, o których mowa w ust. 1 lit. b), oraz, w przypadku zbiorowego wypełniania obowiązków wynikających z rozszerzonej odpowiedzialności producenta, również informacje o:
 - (i) swojej strukturze własności i członkostwa;
 - (ii) wkładach finansowych wnoszonych przez producentów produktów od każdej sprzedanej sztuki lub od każdej tony produktu wprowadzonego do obrotu; oraz
 - (iii) procedurze wyboru podmiotów gospodarujących odpadami.

4. Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, by wysokość wkładów finansowych płaconych przez producenta produktu w celu wypełnienia jego obowiązków wynikających z rozszerzonej odpowiedzialności producenta:

- a) pokrywała następujące koszty związane z produktami, które producent wprowadza do obrotu w danym państwie członkowskim:
 - koszty selektywnej zbiórki odpadów, a następnie ich transportu i przetwarzania, w tym przetwarzania niezbędnego do osiągnięcia unijnych celów w zakresie gospodarowania odpadami, oraz koszty niezbędne do realizacji innych celów i zadań, o których mowa w ust. 1 lit. b), po uwzględnieniu dochodów z ponownego użycia, ze sprzedaży surowców wtórnych pochodzących z jego produktów i z nieodebranych kaucji,
 - koszty dostarczania posiadaczom odpadów odpowiednich informacji zgodnie z ust. 2,
 - koszty gromadzenia danych i sprawozdawczości zgodnie z ust. 1 lit. c).

Niniejsza litera nie ma zastosowania do systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta ustanowionych zgodnie z dyrektywami 2000/53/WE, 2006/66/WE lub 2012/19/UE;

- b) w przypadku zbiorowego wypełniania obowiązków wynikających z rozszerzonej odpowiedzialności producenta, była zróżnicowana, w miarę możliwości, dla poszczególnych produktów lub grup podobnych produktów, zwłaszcza przy uwzględnieniu ich trwałości, ich przydatności do naprawy, ponownego użycia i recyklingu oraz obecności substancji niebezpiecznych, a tym samym przyjęciu podejścia opartego na cyklu życia i zgodnego z wymogami określonymi w odpowiednich przepisach unijnych oraz opartego na zharmonizowanych kryteriach, jeżeli są one dostępne, w celu zapewnienia niezakłóconego funkcjonowania rynku wewnętrznego; oraz
- c) nie przekraczała kosztów niezbędnych do świadczenia usług gospodarowania odpadami w sposób efektywny kosztowo. Koszty te są ustalane w sposób przejrzysty między zainteresowanymi podmiotami.

W przypadkach uzasadnionych potrzebą zapewnienia właściwego gospodarowania odpadami i efektywności ekonomicznej systemu rozszerzonej odpowiedzialności producenta państwa członkowskie mogą odstąpić od podziału odpowiedzialności finansowej określonego w lit. a), pod warunkiem że:

- (i) w przypadku systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta ustanowionych z myślą o realizacji celów i zadań w zakresie gospodarowania odpadami wyznaczonych na mocy unijnych aktów ustawodawczych, producenci produktów ponoszą co najmniej 80 % niezbędnych kosztów;
- (ii) w przypadku systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta ustanowionych w dniu 4 lipca 2018 r. lub po tej dacie z myślą o realizacji celów i zadań w zakresie gospodarowania odpadami wyznaczonych wyłącznie na mocy przepisów danego państwa członkowskiego, producenci produktów ponoszą co najmniej 80 % niezbędnych kosztów;
- (iii) w przypadku systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta ustanowionych przed dniem 4 lipca 2018 r. z myślą o realizacji celów i zadań w zakresie gospodarowania odpadami wyznaczonych wyłącznie na mocy przepisów danego państwa członkowskiego, producenci produktów ponoszą co najmniej 50 % niezbędnych kosztów,

oraz pod warunkiem że pozostałe koszty ponoszą pierwotni wytwórcy odpadów lub dystrybutorzy.

Odstępstwo to nie może być wykorzystane w celu obniżenia odsetka kosztów ponoszonych przez producentów produktów w ramach systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta ustanowionych przed dniem 4 lipca 2018 r.

5. Państwa członkowskie ustanawiają odpowiednie ramy monitorowania i egzekwowania w celu zapewnienia, by producenci produktów i organizacje realizujące w ich imieniu obowiązki wynikające z rozszerzonej odpowiedzialności producenta wypełniały te obowiązki, także w przypadku sprzedaży na odległość, oraz by środki finansowe były właściwie wykorzystywane, a wszystkie podmioty zaangażowane we wdrażanie systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta przekazywały wiarygodne dane.

Jeżeli na terytorium danego państwa członkowskiego wiele organizacji realizuje w imieniu producentów produktów obowiązki wynikające z systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta, to zainteresowane państwo członkowskie wyznacza co najmniej jeden organ niezależny od prywatnych interesów lub organ publiczny do nadzoru realizacji obowiązków wynikających z rozszerzonej odpowiedzialności producenta.

Każde państwo członkowskie zezwala producentom produktów, którzy mają siedzibę w innym państwie członkowskim i wprowadzają produkty do obrotu na jego terytorium, na wyznaczenie osoby prawnej lub fizycznej mającej siedzibę na jego terytorium jako upoważnionego przedstawiciela do spraw wypełniania na jego terytorium obowiązków producenta w zakresie systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta.

W celu monitorowania i kontroli realizacji obowiązków producenta produktu wynikających z systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta, państwa członkowskie mogą określić wymogi, takie jak rejestracja, informowanie i sprawozdawczość, które osoba prawna lub fizyczna musi spełnić, aby zostać wyznaczona na upoważnionego przedstawiciela na ich terytorium.

6. Państwa członkowskie zapewniają regularny dialog pomiędzy odpowiednimi podmiotami zaangażowanymi we wdrażanie systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta, w tym producentami i dystrybutorami, prywatnymi lub publicznymi podmiotami gospodarującymi odpadami, władzami lokalnymi, organizacjami społeczeństwa obywatelskiego oraz, w stosownych przypadkach, podmiotami gospodarki społecznej, sieciami ponownego użycia i napraw oraz podmiotami zajmującymi się przygotowaniem do ponownego użycia.

7. Państwa członkowskie podejmują środki w celu zapewnienia, by systemy rozszerzonej odpowiedzialności producenta, które zostały ustanowione przed dniem 4 lipca 2018 r., były zgodne z niniejszym artykułem do dnia 5 stycznia 2023 r.

8. Podawanie informacji do wiadomości publicznej na mocy niniejszego artykułu pozostaje bez uszczerbku dla zachowania poufności szczególnie chronionych informacji handlowych zgodnie z odpowiednimi przepisami unijnymi i krajowymi.

(*) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/19/UE z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (WEEE) (Dz.U. L 197 z 24.7.2012, s. 38).;

10) art. 9 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 9

Zapobieganie powstawaniu odpadów

1. Państwa członkowskie podejmują środki służące zapobieganiu powstawaniu odpadów. Środki te muszą co najmniej:

- a) promować i wspierać zrównoważone modele produkcji i konsumpcji;
- b) zachęcać do projektowania, wytwarzania i korzystania z produktów, które są zasobooszczędne, trwałe (w tym w znaczeniu żywotności i braku sztucznego skracania cyklu życia), nadające się do naprawy, ponownego użycia i modernizacji;
- c) być ukierunkowane na produkty zawierające surowce krytyczne w celu zapobiegania, aby materiały te stały się odpadami;
- d) zachęcać do ponownego używania produktów i tworzenia systemów promujących naprawę i ponowne użycie, w szczególności w odniesieniu do sprzętu elektrycznego i elektronicznego, tekstyliów, mebli, opakowań oraz materiałów i produktów budowlanych;

- e) wspierać, w stosownych przypadkach i bez uszczerbku dla praw własności intelektualnej, dostępność części zamiennych, instrukcji obsługi, informacji technicznych lub innych narzędzi, sprzętu bądź oprogramowania pozwalającego na naprawę i ponowne użycie produktów bez szkody dla ich jakości i bezpieczeństwa;
- f) zmniejszać powstawanie odpadów w procesach związanych z produkcją przemysłową, wydobywaniem minerałów i wytwórczością oraz budową i rozbiórką, przy uwzględnieniu najlepszych dostępnych technik;
- g) zmniejszać wytwarzanie odpadów żywności w produkcji podstawowej, przetwórstwie i wytwórstwie, w sprzedaży detalicznej i innej dystrybucji żywności, w restauracjach i usługach gastronomicznych, jak również w gospodarstwach domowych jako wkład w realizację celu zrównoważonego rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych, polegającego na zmniejszeniu o połowę do 2030 r. globalnej ilości marnowanej żywności per capita w sprzedaży detalicznej i konsumpcji oraz zmniejszeniu strat żywnościowych w procesie produkcji i dystrybucji;
- h) zachęcać do dokonywania darowizn produktów spożywczych i do innych form redystrybucji żywności, przy czym przedkładać należy przeznaczanie jej dla ludzi nad wykorzystanie jako paszę dla zwierząt czy przetwarzanie na produkty niespożywcze;
- i) promować zmniejszanie zawartości substancji niebezpiecznych w materiałach i produktach, bez uszczerbku dla zharmonizowanych wymogów prawnych określonych na poziomie unijnym w odniesieniu do tych materiałów i produktów, oraz zapewniać, by każdy dostawca wyrobu zdefiniowany w art. 3 pkt 33 rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady (*), zgodnie z art. 33 ust. 1 tego rozporządzenia przekazywał informacje Europejskiej Agencji Chemikaliów począwszy od dnia 5 stycznia 2021 r.;
- j) zmniejszyć powstawanie odpadów, w szczególności tych, które nie nadają się do przygotowania do ponownego użycia ani do recyklingu;
- k) zidentyfikować produkty będące głównymi źródłami zaśmiecania, w szczególności środowiska lądowego i morskigo, oraz podejmować odpowiednie działania w celu zapobiegania i zmniejszania ilości śmieci pochodzących z tych produktów. Jeżeli państwa członkowskie postanowią wypełnić to zobowiązanie poprzez wprowadzenie ograniczeń rynkowych, zapewnią, aby ograniczenia te były proporcjonalne i niedyskryminujące;
- l) dążyć do powstrzymania powstawania odpadów morskich jako wkład w realizację celu zrównoważonego rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych dotyczącego zapobiegania i znacznego zmniejszenia wszelkiego rodzaju zanieczyszczeń środowiska morskigo; oraz
- m) opracować i wspierać kampanie informacyjne podnoszące poziom świadomości na temat zapobiegania powstawaniu odpadów i zaśmiecania.

2. Do dnia 5 stycznia 2020 r. Europejska Agencja Chemikaliów ustanawia bazę danych służącą przekazywaniu do niej informacji zgodnie z ust. 1 ppkt (i) oraz prowadzi ją. Europejska Agencja Chemikaliów zapewnia dostęp do tej bazy danych podmiotom zajmującym się przetwarzaniem odpadów. Na żądanie zapewnia ona także dostęp do tej bazy danych konsumentom.

3. Państwa członkowskie monitorują i oceniają wdrażanie środków służących zapobieganiu powstawaniu odpadów. W tym celu wykorzystują odpowiednie jakościowe lub ilościowe wskaźniki i cele, w szczególności dotyczące ilości wytworzonych odpadów.

4. Państwa członkowskie monitorują i oceniają wdrażanie swoich środków w zakresie ponownego użycia poprzez pomiar ponownego użycia na podstawie wspólnej metody ustanawianej w drodze aktu wykonawczego, o którym mowa w ust. 7, począwszy od pierwszego pełnego roku kalendarzowego po przyjęciu tego aktu wykonawczego.

5. Państwa członkowskie monitorują i oceniają wdrażanie swoich środków służących zapobieganiu powstawaniu odpadów żywności poprzez pomiar poziomów odpadów żywności na podstawie metody ustanawianej aktem delegowanym, o którym mowa w ust. 8, począwszy od pierwszego pełnego roku kalendarzowego po przyjęciu tego aktu delegowanego.

6. Do dnia 31 grudnia 2023 r. Komisja przeanalizuje dane na temat odpadów żywności dostarczone przez państwa członkowskie zgodnie z art. 37 ust. 3 w celu rozważenia wykonalności ustanowienia wyznaczenia unijnego celu w zakresie ograniczenia odpadów żywności do roku 2030 na podstawie danych przekazanych przez państwa członkowskie w oparciu o wspólną metodę ustanowioną na mocy ust. 8. W tym celu Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie, w stosownym przypadku wraz z wnioskiem ustawodawczym.

7. Komisja przyjmuje akty wykonawcze w celu ustanowienia wskaźników do pomiaru ogólnych postępów we wdrażaniu środków służących zapobieganiu powstawaniu odpadów, a do 31 marca 2019 r. przyjmie akt wykonawczy w celu ustanowienia wspólnej metody przekazywania informacji o ponownym użyciu produktów. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 39 ust. 2.

8. Do dnia 31 marca 2019 r. na podstawie wyników prac Unijnej Platformy ds. Strat i Marnotrawienia Żywności Komisja przyjmie akt delegowany zgodnie z art. 38a w celu uzupełnienia niniejszej dyrektywy poprzez ustanowienie wspólnej metody i minimalnych wymagań jakościowych dla jednolitego pomiaru poziomów odpadów żywności.

9. Do dnia 31 grudnia 2024 r. Komisja przeanalizuje dane na temat ponownego użycia dostarczone przez państwa członkowskie zgodnie z art. 37 ust. 3, mając na uwadze rozważenie wykonalności środków zachęcających do ponownego użycia produktów, w tym wyznaczenia celów ilościowych. Komisja rozważy też wykonalność ustanowienia innych środków na rzecz zapobiegania powstawaniu odpadów, w tym celów w zakresie redukcji ilości odpadów. W tym celu Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie, w stosownym przypadku wraz z wnioskiem ustawodawczym.

(*) Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywę Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dz.U. L 396 z 30.12.2006, s. 1).";

11) art. 10 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 10

Odzysk

1. Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, by odpady były poddawane przygotowaniu do ponownego użycia, recyklingowi lub innym procesom odzysku zgodnie z art. 4 i 13.

2. Jeżeli jest to konieczne, aby spełnić wymogi ust. 1 i aby ułatwić lub udoskonalić przygotowanie do ponownego użycia, recykling i inne procesy odzysku, odpady są poddawane selektywnej zbiórce i nie są mieszane z innymi odpadami lub innymi materiałami o odmiennych właściwościach.

3. Państwa członkowskie mogą zezwolić na odstępstwa od ust. 2, jeżeli zostanie spełniony co najmniej jeden z poniższych warunków:

- a) łączne zbieranie pewnych rodzajów odpadów nie wpływa na możliwość poddania ich przygotowaniu do ponownego użycia, recyklingowi lub innym procesom odzysku zgodnie z art. 4, a uzyskiwany materiał wyjściowy z tych procesów ma jakość porównywalną do jakości uzyskiwanej poprzez selektywną zbiórkę;
- b) selektywna zbiórka nie przynosi wyniku najlepszego dla środowiska, jeśli wziąć pod uwagę całkowity wpływ na środowisko gospodarowania odpowiednimi strumieniami odpadów;
- c) selektywna zbiórka nie jest technicznie wykonalna, jeśli wziąć pod uwagę dobre praktyki w zakresie zbierania odpadów;
- d) selektywna zbiórka pociągnęłaby za sobą nieproporcjonalnie wysokie koszty ekonomiczne, przy uwzględnieniu kosztów negatywnego wpływu zbierania i przetwarzania odpadów zmieszanych na środowisko i zdrowie ludzkie, możliwości poprawy efektywności zbierania i przetwarzania odpadów, dochodów ze sprzedaży surowców wtórnych oraz zastosowania zasady „zanieczyszczający płaci” i rozszerzonej odpowiedzialności producenta.

Państwa członkowskie dokonują regularnego przeglądu odstępstw na podstawie niniejszego ustępu uwzględniając dobre praktyki w zakresie selektywnej zbiórki oraz inne postępy w dziedzinie gospodarowania odpadami.

4. Państwa członkowskie przyjmują środki zapewniające, aby odpady selektywnie zebrane w celu przygotowania do ponownego użycia i w celu recyklingu zgodnie z art. 11 ust. 1 i art. 22 nie były spalane, z wyjątkiem odpadów powstających w wyniku operacji dalszego przetwarzania selektywnie zebranych odpadów, jeżeli spalanie daje w tym przypadku wynik najlepszy dla środowiska zgodnie z art. 4.

5. Jeżeli jest to niezbędne do zapewnienia zgodności z ust. 1 niniejszego artykułu oraz do ułatwienia lub udoskonalenia odzysku, państwa członkowskie przyjmują niezbędne środki, by przed odzyskiem lub podczas odzysku z odpadów niebezpiecznych usuwano niebezpieczne substancje, mieszaniny i składniki z myślą o przetworzeniu tych odpadów zgodnie z art. 4 i 13.

6. Do dnia 31 grudnia 2021 r. państwa członkowskie przekażą Komisji sprawozdanie z wdrażania niniejszego artykułu w odniesieniu do odpadów komunalnych oraz bioodpadów, w tym dotyczące materiałowego i terytorialnego zakresu selektywnej zbiórki oraz odstępstw na podstawie ust. 3.”;

12) w art. 11 wprowadza się następujące zmiany:

a) tytuł otrzymuje brzmienie:

„Przygotowanie do ponownego użycia i recykling”;

b) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Państwa członkowskie podejmują środki w celu promocji przygotowywania do ponownego użycia, zwłaszcza przez zachęcanie do tworzenia i wspierania sieci przygotowywania do ponownego użycia i napraw, przez ułatwianie im – jeżeli jest to zgodne z właściwym gospodarowaniem odpadami – dostępu do odpadów znajdujących się w systemach lub punktach zbierania i nadających się do przygotowania do ponownego użycia, ale nieprzeznaczonych do przygotowania do ponownego użycia przez te systemy lub punkty zbierania, oraz przez wspieranie wykorzystania instrumentów ekonomicznych, kryteriów udzielania zamówień, celów ilościowych lub innych środków.

Państwa członkowskie podejmują środki w celu promocji wysokiej jakości recyklingu i w tym celu wprowadzają selektywną zbiórkę odpadów, z zastrzeżeniem art. 10 ust. 2 i 3.

Z zastrzeżeniem art. 10 ust. 2 i 3 państwa członkowskie ustanowią selektywną zbiórkę przynajmniej papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła, a od dnia 1 stycznia 2025 r. tekstyliów.

Państwa członkowskie podejmują środki w celu promocji selektywnej rozbiórki, by umożliwić usuwanie substancji niebezpiecznych i bezpieczne postępowanie z nimi oraz ułatwić ponowne użycie oraz wysokiej jakości recykling przez selektywne usuwanie materiałów, a także by zapewnić ustanowienie systemów sortowania odpadów budowlanych i rozbiórkowych przynajmniej dla drewna, frakcji mineralnych (beton, cegły, płytki i materiały ceramiczne, kamienie), metalu, szkła, tworzyw sztucznych i gipsu.”;

c) w ust. 2 wprowadza się następujące zmiany:

(i) wprowadzenie otrzymuje brzmienie:

„2. Aby zapewnić zgodność z celami niniejszej dyrektywy oraz przejść na europejską gospodarkę o obiegu zamkniętym o wysokim poziomie efektywnego wykorzystania zasobów, państwa członkowskie przyjmują środki służące do osiągnięcia następujących celów:”;

(ii) dodaje się litery w brzmieniu:

„c) do 2025 r. przygotowanie do ponownego użycia i recykling odpadów komunalnych zostaną zwiększone wagowo do minimum 55 %;

d) do 2030 r. przygotowanie do ponownego użycia i recykling odpadów komunalnych zostaną zwiększone wagowo do minimum 60 %;

e) do 2035 r. przygotowanie do ponownego użycia i recykling odpadów komunalnych zostaną zwiększone wagowo do minimum 65 %.”;

d) ust. 3, 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„3. Państwo członkowskie może przesunąć maksymalnie o pięć lat terminy osiągnięcia celów, o których mowa w ust. 2 lit. c), d) i e), pod warunkiem że:

a) według danych ze wspólnego kwestionariusza OECD i Eurostatu w tym państwie członkowskim przygotowywano do ponownego użycia i poddawano recyklingowi mniej niż 20 % lub składowano więcej niż 60 % odpadów komunalnych wytworzonych w 2013 r.; oraz

b) najpóźniej 24 miesiące przed upływem odpowiedniego terminu określonego w ust. 2 lit. c), d) lub e), powiadomi Komisję, że zamierza przesunąć dany termin, i przedłoży plan wdrożenia zgodnie z załącznikiem IVb.

4. W terminie trzech miesięcy od otrzymania planu wdrożenia przedłożonego zgodnie z ust. 3 lit. b), Komisja może wezwać państwo członkowskie do skorygowania go jeżeli uzna, że plan nie spełnia wymogów określonych w załączniku IVb. Dane państwo członkowskie przedkłada skorygowany plan w terminie trzech miesięcy od otrzymania wezwania Komisji.

5. W przypadku przesunięcia terminu osiągnięcia celów zgodnie z ust. 3 dane państwo członkowskie podejmuje niezbędne środki w celu zwiększenia przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych:

a) do co najmniej 50 % do 2025 r., w razie przesunięcia terminu osiągnięcia celu, o którym mowa w ust. 2 lit. c);

b) do co najmniej 55 % do 2030 r., w razie przesunięcia terminu osiągnięcia celu, o którym mowa w ust. 2 lit. d);

c) do co najmniej 60 % do 2035 r., w razie przesunięcia terminu osiągnięcia celu, o którym mowa w ust. 2 lit. e);”;

e) dodaje się ustępy w brzmieniu:

„6. Do dnia 31 grudnia 2024 r. Komisja rozważy wyznaczenie celów dotyczących przygotowywania do ponownego użycia i recyklingu odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz ich poszczególnych frakcji materiałowych, odpadów tekstylii, odpadów z handlu, odpadów przemysłowych innych niż niebezpieczne i innych strumieni odpadów, a także wyznaczenie celów dotyczących przygotowywania do ponownego użycia odpadów komunalnych i recyklingu bioodpadów komunalnych. W tym celu Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie, w stosownym przypadku wraz z wnioskiem ustawodawczym.

7. Do dnia 31 grudnia 2028 r. Komisja dokona przeglądu celu określonego w ust. 2 lit. e). W tym celu Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie, w stosownym przypadku wraz z wnioskiem ustawodawczym.

Komisja oceni technologię wspólnego przetwarzania umożliwiającą wbudowywanie minerałów w procesie współspalania odpadów komunalnych. Jeżeli przegląd ten pozwoli wskazać niezawodną metodę, Komisja rozważy możliwość zaliczenia tych minerałów na poczet celów dotyczących recyklingu.”;

13) dodaje się artykuły w brzmieniu:

„Artykuł 11a

Zasady obliczania stopnia osiągnięcia celów

1. Aby obliczyć, czy cele określone w art. 11 ust. 2 lit. c) i d) i e) oraz w art. 11 ust. 3 zostały osiągnięte:

a) państwa członkowskie obliczają masę odpadów komunalnych wytworzonych i przygotowanych do ponownego użycia lub poddanych recyklingowi w danym roku kalendarzowym;

b) masę odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia oblicza się jako masę produktów i składników produktów, które stały się odpadami komunalnymi oraz przeszły wszystkie niezbędne operacje sprawdzania, oczyszczania i naprawy umożliwiające ponowne użycie bez dalszego sortowania i przetwarzania wstępnego;

c) masę odpadów komunalnych poddanych recyklingowi oblicza się jako masę odpadów, które – po przejściu wszystkich niezbędnych operacji sprawdzania, sortowania i innych czynności wstępnych mających na celu usunięcie materiałów odpadowych, które nie są przedmiotem dalszego powtórnego przetwarzania, oraz zapewnienie wysokiej jakości recyklingu – wprowadzane są do procesu recyklingu, w którego wyniku materiały odpadowe są faktycznie powtórnie przetwarzane na produkty, materiały lub substancje.

2. Do celów ust. 1 lit. c) masę odpadów komunalnych poddanych recyklingowi mierzy się w momencie wprowadzenia do procesu recyklingu.

Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego masę odpadów komunalnych poddanych recyklingowi można mierzyć na wyjściu z dowolnej operacji sortowania, pod warunkiem że:

a) odpady po operacji sortowania są następnie poddane recyklingowi;

b) masa materiałów lub substancji usuwanych w dalszych operacjach poprzedzających operację recyklingu i niepoddawanych następnie recyklingowi nie jest zaliczana do masy odpadów zgłaszanych jako poddane recyklingowi.

3. Państwa członkowskie tworzą skuteczny system kontroli jakości i możliwości śledzenia odpadów komunalnych, aby zapewnić spełnienie warunków określonych w ust. 1 lit. c) i w ust. 2 niniejszego artykułu. Aby zapewnić wiarygodność i dokładność gromadzonych danych o odpadach poddanych recyklingowi, system ten może obejmować elektroniczne rejestry utworzone na podstawie art. 35 ust. 4, specyfikacje techniczne wymogów jakościowych dotyczących sortowanych odpadów lub średnie wskaźniki strat sortowanych odpadów dla różnych rodzajów odpadów oraz praktyk gospodarowania odpadami. Średnie wskaźniki strat stosuje się tylko wtedy, gdy nie można w inny sposób uzyskać wiarygodnych danych, i oblicza się je zgodnie z zasadami określonymi w akcie delegowanym przyjętym zgodnie z ust. 10 niniejszego artykułu.

4. Na użytek obliczenia czy cele określone w art. 11 ust. 2 lit. c) i d) i e) oraz w art. 11 ust. 3 zostały osiągnięte, ilość odpadów komunalnych ulegających biodegradacji poddawanych obróbce tlenowej lub beztlenowej można zaliczyć do odpadów poddanych recyklingowi, jeżeli w wyniku tej obróbki powstaje kompost, materiał pofermentacyjny lub inny materiał wyjściowy o podobnej ilości zawartości pochodzącej z recyklingu w stosunku do wsadu, i ma on być wykorzystany jako produkt, materiał lub substancja z recyklingu. Jeżeli uzyskany materiał wyjściowy jest wykorzystywany na powierzchni ziemi, państwa członkowskie mogą go zaliczyć jako poddany recyklingowi tylko wtedy, gdy to wykorzystanie przynosi korzyści rolnictwu lub prowadzi do poprawy stanu środowiska.

Od dnia 1 stycznia 2027 r. państwa członkowskie mogą zaliczać bioodpady komunalne poddawane obróbce tlenowej lub beztlenowej do odpadów poddanych recyklingowi tylko wtedy, gdy zostały selektywnie zebrane lub posegregowane u źródła zgodnie z art. 22.

5. Do celu obliczenia czy cele określone w art. 11 ust. 2 lit. c) i d) i e) oraz w art. 11 ust. 3 zostały osiągnięte, ilość materiałów, które przestały być odpadami w wyniku działań wstępnych przed ponownym przetworzeniem, można zaliczyć do materiałów poddanych recyklingowi, pod warunkiem że mają być następnie powtórnie przetworzone na produkty, materiały lub substancje używane zarówno do celów pierwotnych, jak i innych. Jednakże na poczet realizacji celów recyklingu nie można zaliczać materiałów, które utraciły status odpadów, a mają być używane jako paliwa lub inne środki wytwarzania energii, spalone, użyte do wypełniania wyrobisk lub składowane.

6. Do celów obliczenia, czy cele ustanowione w art. 11 ust. 2 lit. c), d) i e) oraz w art. 11 ust. 3 zostały osiągnięte, państwa członkowskie mogą uwzględnić recykling metali wydzielonych po spaleniu odpadów komunalnych, pod warunkiem że te metale poddane recyklingowi spełniają dane kryteria jakościowe określone w akcie wykonawczym przyjętym na podstawie ust. 9 niniejszego artykułu.

7. Odpady przekazane innemu państwu członkowskiemu w celu przygotowania do ponownego użycia, recyklingu lub wypełniania wyrobisk w tym innym państwie członkowskim mogą być zaliczone na poczet realizacji celów określonych w art. 11 ust. 2 i 3 jedynie przez państwo członkowskie, w którym zostały zebrane.

8. Odpady wywiezione z Unii w celu przygotowania do ponownego użycia lub recyklingu są zaliczane na poczet realizacji celów ustanowionych w art. 11 ust. 2 i 3 niniejszej dyrektywy przez państwo członkowskie, w którym je zebrano, jedynie w przypadku, gdy spełnione są wymogi określone w ust. 3 niniejszego artykułu oraz gdy zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1013/2006 eksporter może udowodnić, że przemieszczenie odpadów jest zgodne z wymogami tego rozporządzenia, a przetwarzanie odpadów poza Unią odbyło się w warunkach zasadniczo równoważnych do wymogów właściwych przepisów unijnego prawa ochrony środowiska.

9. W celu zapewnienia jednolitych warunków stosowania niniejszego artykułu Komisja przyjmie do dnia 31 marca 2019 r. akty wykonawcze określające zasady obliczania, weryfikacji i zgłaszania danych, w szczególności w odniesieniu do:

- a) wspólnej metody obliczania masy metali poddanych recyklingowi zgodnie z ust. 6, w tym kryteriów jakościowych dla metali pochodzących z recyklingu; oraz
- b) bioodpadów posegregowanych i poddanych recyklingowi u źródła.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 39 ust. 2.

10. Do dnia 31 marca 2019 r. Komisja przyjmie akt delegowany zgodnie z art. 38a w celu uzupełnienia niniejszej dyrektywy przez określenie zasad obliczania, weryfikacji i zgłaszania masy materiałów lub substancji usuniętych po operacji sortowania i niepoddanych następnie recyklingowi, na podstawie średniego wskaźnika strat dla sortowanych odpadów.

Artykuł 11b

Sprawozdanie dotyczące systemu wczesnego ostrzegania

1. Komisja, we współpracy z Europejską Agencją Środowiska, sporządza sprawozdania z postępów w osiągnięciu celów określonych w art. 11 ust. 2 lit. c), d) i e) oraz w art. 11 ust. 3 najpóźniej trzy lata przed każdym terminem określonym w tych przepisach.

2. Sprawozdania, o których mowa w ust. 1, zawierają następujące elementy:

- a) oszacowanie stopnia osiągnięcia celów przez każde państwo członkowskie;
- b) wykaz państw członkowskich, w przypadku których istnieje ryzyko nieosiągnięcia tych celów w wyznaczonych terminach, wraz z właściwymi zaleceniami dla tych państw członkowskich;
- c) przykłady najlepszych praktyk stosowanych w całej Unii, mogące być wskazówką w dążeniu do osiągnięcia celów.”;

14) art. 12 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 12

Unieszkodliwianie

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadkach gdy nie zostaje przeprowadzony odzysk zgodnie z art. 10 ust. 1 odpady były poddawane bezpiecznym procesom unieszkodliwiania zgodnym z przepisami art. 13 dotyczącymi ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska.

2. Do dnia 31 grudnia 2024 r. Komisja przeprowadzi ocenę procesów unieszkodliwiania wymienionych w załączniku I, w szczególności w świetle art. 13, i przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie, w stosownym przypadku wraz z wnioskiem ustawodawczym, w celu uregulowania procesów unieszkodliwiania, w tym przez wprowadzenie ewentualnych ograniczeń, oraz rozważenia wprowadzenia celu dotyczącego redukcji unieszkodliwiania z myślą o zapewnieniu gospodarowania odpadami bezpiecznego dla środowiska.”;

15) art. 14 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 14

Koszty

1. Zgodnie z zasadą »zanieczyszczający płaci« koszty gospodarowania odpadami, w tym koszty związane z niezbędną infrastrukturą i jej eksploatacją, ponosi pierwotny wytwórca odpadów lub obecny lub poprzedni posiadacz odpadów.

2. Bez uszczerbku dla art. 8 i 8a państwa członkowskie mogą postanowić, że koszty gospodarowania odpadami mają być ponoszone częściowo lub w całości przez producenta produktu, z którego powstają odpady, oraz że dystrybutorzy tych produktów mogą częściowo ponosić te koszty.”;

16) art. 18 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Jeżeli odpady niebezpieczne zmieszano niezgodnie z prawem, z naruszeniem niniejszego artykułu, państwa członkowskie, bez uszczerbku dla art. 36, zapewniają rozdzielanie odpadów, jeżeli jest to technicznie wykonalne i niezbędne do zapewnienia zgodności z art. 13.

Jeżeli rozdzielanie nie jest wymagane zgodnie z akapitem pierwszym niniejszego ustępu, państwa członkowskie zapewniają przetworzenie zmieszanych odpadów w zakładzie, któremu zgodnie z art. 23 wydano zezwolenie na przetwarzanie takich mieszanin.”;

17) art. 20 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 20

Odpady niebezpieczne wytwarzane w gospodarstwach domowych

1. Do dnia 1 stycznia 2025 r. państwa członkowskie wprowadzają selektywną zbiórkę odpadów niebezpiecznych wytwarzanych w gospodarstwach domowych oraz zapewniają ich przetwarzanie zgodnie z art. 4 i 13 oraz zapewniają, aby nie zanieczyszczały one innych strumieni odpadów komunalnych.

2. Art. 17, 18, 19 i 35 nie mają zastosowania do odpadów zmieszanych wytwarzanych w gospodarstwach domowych.

3. Art. 19 i 35 nie mają zastosowania do odrębnych frakcji odpadów niebezpiecznych wytwarzanych w gospodarstwach domowych do czasu ich przejęcia w celu zebrania, unieszkodliwienia lub odzysku przez zakład lub przedsiębiorstwo, które uzyskało zezwolenie lub zostało zarejestrowane zgodnie z art. 23 lub 26.

4. Do dnia 5 stycznia 2020 r. Komisja opracuje wytyczne, by wesprzeć państwa członkowskie w prowadzeniu selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych pochodzących z gospodarstw domowych oraz by im taką zbiórkę ułatwić.”;

18) w art. 21 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 lit. a), b) i c) otrzymują brzmienie:

„a) oleje odpadowe były zbierane selektywnie, chyba że selektywna zbiórka nie jest technicznie wykonalna, z uwzględnieniem dobrych praktyk;

b) przy przetwarzaniu olejów odpadowych pierwszeństwo miała regeneracja lub ewentualnie inne operacje recyklingu zapewniające wynik całkowity równoważny lub korzystniejszy dla środowiska niż regeneracja, zgodnie z art. 4 i 13;

c) oleje odpadowe o różnych właściwościach nie były ze sobą mieszane i by oleje odpadowe nie były mieszane z innymi odpadami lub substancjami, jeżeli takie mieszanie utrudnia ich regenerację lub inne operacje recyklingu zapewniające wynik całkowity równoważny lub korzystniejszy dla środowiska niż regeneracja.”;

b) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„4. Do dnia 31 grudnia 2022 r. Komisja przeanalizuje dane na temat olejów odpadowych dostarczone przez państwa członkowskie zgodnie z art. 37 ust. 4, by rozważyć wykonalność przyjęcia środków dotyczących przetwarzania olejów odpadowych, w tym celów ilościowych dotyczących regeneracji olejów odpadowych oraz wszelkich dalszych środków wspierających regenerację olejów odpadowych. W tym celu Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie, w stosownym przypadku wraz z wnioskiem ustawodawczym.”;

19) art. 22 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 22

Bioodpady

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby najpóźniej od dnia 31 grudnia 2023 r. i z zastrzeżeniem art. 10 ust. 2 i 3 bioodpady były segregowane i poddawane recyklingowi u źródła lub selektywnie zbierane i niemieszane z innymi rodzajami odpadów.

Państwa członkowskie mogą zezwolić, by odpady o podobnych właściwościach biodegradacyjnych i możliwościach kompostowania, spełniające odpowiednie normy europejskie lub wszelkie równoważne normy krajowe dotyczące opakowań nadających się do kompostowania i biodegradacji, były zbierane razem z bioodpadami.

2. Państwa członkowskie podejmują zgodnie z art. 4 i 13 środki mające na celu:

- a) zachęcanie do recyklingu, w tym kompostowania i fermentacji bioodpadów, w sposób zapewniający wysoki poziom ochrony środowiska i którego materiał wyjściowy spełnia rygorystyczne normy jakości;
- b) zachęcanie do kompostowania domowego; oraz
- c) wspieranie stosowania materiałów powstałych z bioodpadów.

3. Do dnia 31 grudnia 2018 r. Komisja wystąpi do europejskich organizacji normalizacyjnych o opracowanie europejskich norm jakości bioodpadów wprowadzanych do procesów recyklingu organicznego, a także kompostu i materiału pofermentacyjnego, na podstawie najlepszych dostępnych praktyk.”;

20) w art. 27 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Komisja przyjmuje akty delegowane zgodnie z art. 38a w celu uzupełnienia niniejszej dyrektywy przez określenie minimalnych standardów technicznych dla czynności przetwarzania, w tym sortowania i recyklingu odpadów, wymagających zezwolenia na mocy art. 23, w przypadkach gdy istnieją dowody, że takie standardy minimalne mogą przynieść korzyści w kategoriach ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska.”;

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Komisja przyjmuje akty delegowane zgodnie z art. 38a w celu uzupełnienia niniejszej dyrektywy przez określenie minimalnych standardów dla czynności wymagających rejestracji na mocy art. 26 lit. a) i b), w przypadkach gdy istnieją dowody, że takie standardy minimalne mogą przynieść korzyści w kategoriach ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska lub zapobiegania zakłóceniom rynku wewnętrznego.”;

21) w art. 28 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 3 wprowadza się następujące zmiany:

(i) lit. b) i c) otrzymują brzmienie:

„b) istniejące główne instalacje unieszkodliwiania i odzysku odpadów, w tym wszelkie szczególne rozwiązania dotyczące olejów odpadowych, odpadów niebezpiecznych, odpadów zawierających znaczne ilości surowców krytycznych lub strumieni odpadów objętych szczegółowymi przepisami unijnymi;

c) ocenę potrzeby zamknięcia istniejących obiektów gospodarowania odpadami i potrzeby stworzenia dodatkowej infrastruktury gospodarowania odpadami zgodnie z art. 16.

Państwa członkowskie zapewniają przeprowadzenie oceny inwestycji i innych środków finansowych, w tym dla władz lokalnych, niezbędnych do zaspokojenia tych potrzeb. Ocenę tę włącza się do odpowiednich planów gospodarki odpadami lub do innych dokumentów strategicznych obejmujących całe terytorium danego państwa członkowskiego.”;

(ii) dodaje się litery w brzmieniu:

- „ca) informacje o środkach służących osiągnięciu celów określonych w art. 5 ust. 3a dyrektywy 1999/31/WE lub w innych dokumentach strategicznych obejmujących całe terytorium danego państwa członkowskiego;
- cb) ocenę istniejących systemów zbierania odpadów, w tym materialnego i terytorialnego zakresu selektywnej zbiórki oraz środków służących poprawie jego funkcjonowania, a także wszelkich odstępstw przyznanych zgodnie z art. 10 ust. 3, oraz potrzeby stworzenia nowych systemów zbierania;”;

(iii) dodaje się litery w brzmieniu:

- „f) środki na rzecz zwalczania wszelkich form zaśmiecania i zapobiegania im oraz uprzątkowania wszystkich rodzajów odpadów;
- g) odpowiednie jakościowe lub ilościowe wskaźniki i cele, w tym dotyczące ilości wytworzonych odpadów i ich przetwarzania oraz odpadów komunalnych unieszkodliwianych lub poddawanych procesowi odzysku energii.”;

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Plany gospodarki odpadami są zgodne z wymogami dotyczącymi planowania gospodarowania odpadami, określonymi w art. 14 dyrektywy 94/62/WE, celami określonymi w art. 11 ust. 2 i 3 niniejszej dyrektywy oraz z wymogami art. 5 dyrektywy 1999/31/WE, a do celów zapobiegania zaśmiecaniu – z wymogami określonymi w art. 13 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE (*) i art. 11 dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (**).

(*) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE z dnia 17 czerwca 2008 r. ustanawiająca ramy działań Wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego (dyrektywa ramowa w sprawie strategii morskiej) (Dz.U. L 164 z 25.6.2008, s. 19).

(**) Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 1).”;

22) w art. 29 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Państwa członkowskie opracowują programy zapobiegania powstawaniu odpadów określające przynajmniej środki zapobiegania powstawaniu odpadów określone w art. 9 ust. 1, zgodnie z art. 1 i 4.

Programy te włącza się do planów gospodarki odpadami, wymaganych na mocy art. 28, albo – w stosownych przypadkach – do innych programów dotyczących polityki ochrony środowiska, lub funkcjonują one jako odrębne programy. Jeżeli taki program włączono do planu gospodarki odpadami lub do tych innych programów, cele i środki dotyczące zapobiegania powstawaniu odpadów muszą być wyraźnie wskazane.”;

b) w ust. 2 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„2. Opracowując takie programy, państwa członkowskie w stosownych przypadkach opisują wkład instrumentów i środków wymienionych w załączniku IVa w zapobieganie powstawaniu odpadów i oceniają użyteczność przykładowych środków wskazanych w załączniku IV lub innych stosownych środków. W programach należy również opisać istniejące środki zapobiegania powstawaniu odpadów oraz ich wkład w zapobieganie powstawaniu odpadów.”;

c) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„2a. Państwa członkowskie przyjmują specjalne programy zapobiegania powstawaniu odpadów żywności w swoich programach zapobiegania powstawaniu odpadów.”;

d) uchyla się ust. 3 i 4;

23) art. 30 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Europejska Agencja Ochrony Środowiska co dwa lata publikuje sprawozdanie zawierające przegląd postępów poczynionych w realizacji i wdrażaniu programów zapobiegania powstawaniu odpadów, w tym ocenę postępów w zapobieganiu powstawaniu odpadów w poszczególnych państwach członkowskich i w Unii jako całości, a także w oddzielaniu wytwarzania odpadów od wzrostu gospodarczego i w przechodzeniu na gospodarkę o obiegu zamkniętym.”;

24) art. 33 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Komisja przyjmuje akty wykonawcze w celu ustanowienia formatu zawiadomienia o przyjęciu i istotnych zmianach planów gospodarki odpadami i programów zapobiegania powstawaniu odpadów. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 39 ust. 2.”;

25) w art. 35 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zakłady i przedsiębiorstwa, o których mowa w art. 23 ust. 1, wytwórcy odpadów niebezpiecznych oraz zakłady i przedsiębiorstwa, które zawodowo zajmują się zbieraniem lub transportem odpadów niebezpiecznych lub funkcjonują jako dealerzy i brokerzy odpadów niebezpiecznych, prowadzą w porządku chronologicznym ewidencję:

- a) ilości, charakteru, miejsca pochodzenia tych odpadów oraz ilości produktów i materiałów powstałych w wyniku przygotowania do ponownego użycia, recyklingu lub innych procesów odzysku; oraz
- b) w odpowiednich przypadkach, miejsca przeznaczenia, częstotliwości zbierania, sposobu transportu oraz przewidzianej metody przetwarzania odpadów.

Udostępniają one te dane właściwym organom za pośrednictwem elektronicznego rejestru lub rejestrów, które mają być ustanowione zgodnie z ust. 4 niniejszego artykułu.”;

b) dodaje się ustępy w brzmieniu:

„4. Państwa członkowskie tworzą elektroniczny rejestr lub skoordynowane rejestry w celu ewidencji danych dotyczących odpadów niebezpiecznych, o których mowa w ust. 1, obejmujące swym zakresem całe terytorium geograficzne danego państwa członkowskiego. Państwa członkowskie mogą utworzyć takie rejestry dla innych strumieni odpadów, w szczególności dla strumieni odpadów, dla których cele ustanowione są w aktach ustawodawczych Unii. Państwa członkowskie wykorzystują dane dotyczące odpadów zgłoszone przez zakłady przemysłowe w Europejskim Rejestrze Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń ustanowionym na mocy rozporządzenia (WE) nr 166/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady (*).

5. Komisja może przyjąć akty wykonawcze w celu ustanowienia minimalnych warunków prowadzenia takich rejestrów. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą określoną w art. 39 ust. 2.

(*) Rozporządzenie (WE) nr 166/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 stycznia 2006 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń i zmieniające dyrektywę Rady 91/689/EWG i 96/61/WE (Dz.U. L 33 z 4.2.2006, s. 1).”;

26) art. 36 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki zakazujące porzucania odpadów, wyrzucania ich w miejscach niedozwolonych lub niekontrolowanego gospodarowania nimi, w tym zaśmiecania.”;

27) art. 37 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 37

Sprawozdawczość

1. Państwa członkowskie zgłaszają Komisji dane dotyczące wdrażania art. 11 ust. 2 lit. a)–e) oraz art. 11 ust. 3 za każdy rok kalendarzowy.

Państwa członkowskie zgłaszają te dane drogą elektroniczną, w terminie 18 miesięcy od zakończenia roku sprawozdawczego, którego dotyczą zebrane dane. Dane są zgłaszane w formacie określonym przez Komisję zgodnie z ust. 7 niniejszego artykułu.

Pierwszy okres sprawozdawczy rozpoczyna się w pierwszym pełnym roku kalendarzowym po przyjęciu aktu wykonawczego określającego format zgłaszania danych zgodnie z ust. 7 niniejszego artykułu.

2. Do celów sprawdzenia zgodności z art. 11 ust. 2 lit. b) państwa członkowskie zgłaszają ilość odpadów wykorzystanych do wypełniania wyrobisk i w innych operacjach odzysku materiałów oddzielnie od ilości odpadów przygotowanych do ponownego użycia lub poddanych recyklingowi. Państwa członkowskie zgłaszają ponowne przetwarzanie odpadów na materiały, które mają być wykorzystane do wypełniania wyrobisk jako wypełnianie wyrobisk.

Do celów sprawdzenia zgodności z art. 11 ust. 2 lit. c)–e) i art. 11 ust. 3 państwa członkowskie zgłaszają ilość odpadów przygotowanych do ponownego użycia oddzielnie od ilości odpadów poddanych recyklingowi.

3. Państwa członkowskie co roku zgłaszają Komisji dane dotyczące wdrażania art. 9 ust. 4 i 5.

Państwa członkowskie zgłaszają te dane drogą elektroniczną w terminie 18 miesięcy od zakończenia roku sprawozdawczego, którego dotyczą zebrane dane. Dane są zgłaszane w formacie określonym przez Komisję zgodnie z ust. 7 niniejszego artykułu.

Pierwszy okres sprawozdawczy rozpoczyna się w pierwszym pełnym roku kalendarzowym po przyjęciu aktu wykonawczego określającego format zgłaszania danych zgodnie z ust. 7 niniejszego artykułu.

4. Państwa członkowskie zgłaszają Komisji za każdy rok kalendarzowy dane o mineralnych lub syntetycznych olejach smarowych lub przemysłowych wprowadzanych do obrotu oraz o zebranych selektywnie i przetworzonych olejach odpadowych.

Państwa członkowskie zgłaszają te dane drogą elektroniczną w terminie 18 miesięcy od zakończenia roku sprawozdawczego, dla którego dane zostały zebrane. Dane są zgłaszane w formacie określonym przez Komisję zgodnie z ust. 7.

Pierwszy okres sprawozdawczy rozpoczyna się w pierwszym pełnym roku kalendarzowym po przyjęciu aktu wykonawczego określającego format zgłaszania danych zgodnie z ust. 7.

5. Do danych zgłaszanych zgodnie z niniejszym artykułem państwa członkowskie dołączają sprawozdanie z kontroli jakości oraz sprawozdanie na temat środków podjętych zgodnie z art. 11a ust. 3 i 8, w stosownych przypadkach zawierające szczegółowe informacje o średnich wskaźnikach strat. Informacje te są zgłaszane w formacie zgłaszania danych określonym przez Komisję zgodnie z ust. 7 niniejszego artykułu.

6. Komisja dokonuje przeglądu danych zgłoszonych zgodnie z niniejszym artykułem i publikuje sprawozdanie dotyczące wyników tego przeglądu. Sprawozdanie to obejmuje ocenę organizacji gromadzenia danych, źródeł danych i metodyki stosowanej przez państwa członkowskie, jak również kompletności, rzetelności, aktualności oraz spójności tych danych. Ocena może zawierać konkretne zalecenia dotyczące usprawnień. Sprawozdanie to jest sporządzane po pierwszym zgłoszeniu danych przez państwa członkowskie, a następnie co cztery lata.

7. Do dnia 31 marca 2019 r. Komisja przyjmie akty wykonawcze ustanawiające format zgłaszania danych, o których mowa w ust. 1, 3, 4a i 5 niniejszego artykułu. Do celów składania sprawozdań z wykonania art. 11 ust. 2 lit. a) i b) państwa członkowskie stosują format określony w decyzji wykonawczej Komisji z dnia 18 kwietnia 2012 r. ustanawiającej kwestionariusz na potrzeby sprawozdań państw członkowskich z wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE w sprawie odpadów. Do celów składania sprawozdań dotyczących odpadów żywności przy opracowywaniu formatu zgłaszania danych uwzględnia się metodologię opracowaną zgodnie z art. 9 ust. 8. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 39 ust. 2 niniejszej dyrektywy.”;

28) art. 38 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 38

Wymiana informacji i najlepszych praktyk, interpretacja i dostosowanie do postępu technicznego

1. Komisja organizuje regularną wymianę informacji i najlepszych praktyk między państwami członkowskimi, w tym, w stosownych przypadkach, z udziałem organów regionalnych i lokalnych, dotyczącą praktycznego wdrażania i egzekwowania wymogów niniejszej dyrektywy, w tym:

- a) stosowania zasad obliczania określonych w art. 11a oraz opracowywania środków i systemów śledzenia strumieni odpadów komunalnych od sortowania do recyklingu;
- b) odpowiedniego zarządzania, egzekwowania i współpracy transgranicznej;
- c) innowacji w dziedzinie gospodarowania odpadami;
- d) krajowych kryteriów dotyczących produktu ubocznego oraz zniesienia statusu odpadu, o których mowa w art. 5 ust. 3 i w art. 6 ust. 3 i 4, z wykorzystaniem ogólnounijnego rejestru elektronicznego, który ma zostać utworzony przez Komisję;

- e) instrumentów ekonomicznych i innych środków stosowanych zgodnie z art. 4 ust. 3, aby wspierać osiągnięcie celów określonych w tym artykule;
- f) środków określonych w art. 8 ust. 1 i 2;
- g) zapobiegania powstawaniu odpadów i tworzenia systemów sprzyjających ponownemu użyciu i wydłużaniu okresu żywotności;
- h) wdrażania obowiązków dotyczących selektywnej zbiórki;
- i) instrumentów i zachęt do osiągania celów określonych w art. 11 ust. 2 lit. c), d) i e);

Komisja podaje do wiadomości publicznej wyniki tej wymiany informacji i najlepszych praktyk.

2. Komisja może opracować wytyczne dotyczące interpretacji wymogów określonych w niniejszej dyrektywie, w tym definicji odpadów, zapobiegania, ponownego użycia, przygotowania do ponownego użycia, odzysku, recyklingu i unieszkodliwiania, oraz dotyczące stosowania zasad obliczania określonych w art. 11a.

Komisja opracowuje wytyczne dotyczące definicji odpadów komunalnych i wypełniania wyrobisk.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 38a zmieniających niniejszą dyrektywę poprzez określenie stosowania wzoru dla spalarni, o którym mowa w załączniku II pkt R1. Można uwzględnić lokalne warunki klimatyczne, jak np. bardzo niskie temperatury i zapotrzebowanie na energię cieplną, o ile mają one wpływ na ilość energii, która może zostać technicznie wykorzystana lub wyprodukowana w postaci energii elektrycznej, ciepłej, chłodniczej lub pary technologicznej. Można również uwzględnić lokalne warunki regionów najbardziej oddalonych, o których mowa w art. 349 akapit trzeci Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, i terytoriów, o których mowa w art. 25 Aktu o przystąpieniu z 1985 r.

3. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 38a w celu zmiany załączników IV i V w świetle postępu naukowego i technicznego.”;

29) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 38a

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.

2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 7 ust. 1, art. 9 ust. 8, art. 11a ust. 10, art. 27 ust. 1 i 4, art. 38 ust. 2 i 3, powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia 4 lipca 2018 r. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem okresu pięciu lat. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.

3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 7 ust. 1, art. 9 ust. 8, art. 11a ust. 10, art. 27 ust. 1 i 4, art. 38 ust. 2 i 3, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.

4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa (*).

5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 7 ust. 1, art. 9 ust. 8, art. 11a ust. 10, art. 27 ust. 1 i 4 i art. 38 ust. 2 i 3 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

(*) Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.”;

30) art. 39 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 39

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 (*).

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

W przypadku gdy komitet nie wyda żadnej opinii, Komisja nie przyjmuje projektu aktu wykonawczego i stosuje się art. 5 ust. 4 akapit trzeci rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).”;

31) w załączniku II procesy R 3, R 4 i R 5 otrzymują brzmienie:

„R 3 Recykling/odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania) (**)

R 4 Recykling/odzysk metali i związków metali (***)

R 5 Recykling/odzysk innych materiałów nieorganicznych (****)

(**) W tym przygotowanie do ponownego użycia, zgazowanie i piroliza z wykorzystaniem tych składników jako odczynników chemicznych oraz odzysk materii organicznej polegający na wypełnianiu wyrobisk.

(***) W tym przygotowywanie do ponownego użycia.

(****) W tym przygotowanie do ponownego użycia, recykling nieorganicznych materiałów budowlanych, odzysk materiałów nieorganicznych polegający na wypełnianiu wyrobisk i oczyszczanie gleby prowadzące do jej odzysku.”;

32) tekst zawarty w załączniku do niniejszej dyrektywy dodaje się jako załączniki IVa i IVb.

Artykuł 2

Transpozycja

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy do dnia 5 lipca 2020 r. Niezwłocznie powiadamiają one o tym Komisję.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Sposób dokonywania takiego odniesienia określany jest przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji teksty najważniejszych przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinie objętej zakresem niniejszej dyrektywy. Komisja informuje o tym pozostałe państwa członkowskie.

Artykuł 3

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 4

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 30 maja 2018 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

A. TAJANI

Przewodniczący

W imieniu Rady

L. PAVLOVA

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

Dodaje się załączniki w brzmieniu:

„ZAŁĄCZNIK IVa

PRZYKŁADY INSTRUMENTÓW EKONOMICZNYCH I INNYCH ŚRODKÓW ZACHĘCAJĄCYCH DO STOSOWANIA HIERARCHII POSTĘPOWANIA Z ODPADAMI, O KTÓREJ MOWA W ART. 4 UST. 3 ⁽¹⁾

1. Opłaty za składowanie i spalanie odpadów oraz ograniczenia w stosowaniu tych procesów, zachęcające do zapobiegania powstawaniu odpadów i do recyklingu, przy utrzymaniu składowania jako najmniej pożądanej metody gospodarowania odpadami.
2. Systemy opłat proporcjonalnych do ilości odpadów, pobieranych od wytwórców odpadów na podstawie rzeczywistej ilości wytwarzanych odpadów i zachęcających do segregowania u źródła odpadów podlegających recyklingowi oraz do zmniejszenia ilości odpadów mieszanych.
3. Zachęty podatkowe do nieodpłatnego oddawania produktów, zwłaszcza żywności.
4. Systemy rozszerzonej odpowiedzialności producenta w odniesieniu do różnych rodzajów odpadów oraz środki służące poprawie ich skuteczności, rentowności i zarządzania.
5. Systemy zwrotu kaucji i inne środki zachęcające do wydajnego zbierania zużytych produktów i materiałów.
6. Należyte planowanie inwestycji w infrastrukturę gospodarowania odpadami, w tym z wykorzystaniem funduszy unijnych.
7. Zrównoważone zamówienia publiczne zachęcające do lepszego gospodarowania odpadami i wykorzystywania produktów i materiałów pochodzących z recyklingu.
8. Stopniowe znoszenie dopłat niezgodnych z hierarchią postępowania z odpadami.
9. Stosowanie środków fiskalnych lub innych środków wspierających wykorzystywanie produktów i materiałów przygotowanych do ponownego użycia lub poddanych recyklingowi.
10. Wspieranie badań i innowacji dotyczących zaawansowanych technologii recyklingu i regeneracji produktów.
11. Wykorzystanie najlepszych dostępnych technik przetwarzania odpadów.
12. Zachęty gospodarcze dla organów lokalnych i regionalnych, zwłaszcza wspierające zapobieganie powstawaniu odpadów oraz rozbudowę systemów selektywnej zbiórki, bez wspierania składowania i spalania.
13. Publiczne kampanie podnoszenia poziomu świadomości, zwłaszcza dotyczące selektywnej zbiórki, zapobiegania powstawaniu odpadów i zmniejszania ilości odpadów, a także uwzględnianie tych zagadnień w edukacji i szkoleniach.
14. Systemy koordynacji działań wszystkich właściwych organów publicznych uczestniczących w gospodarowaniu odpadami, w tym z wykorzystaniem środków elektronicznych
15. Wspieranie stałego dialogu i współpracy między wszystkimi zainteresowanymi stronami dotyczącego gospodarowania odpadami oraz zachęcanie do zawierania dobrowolnych porozumień i do sporządzania przez przedsiębiorstwa sprawozdań dotyczących odpadów.

ZAŁĄCZNIK IVb

PLAN WDRAŻANIA PRZEDKŁADANY ZGODNIE Z ART. 11 UST. 3

Plan wdrażania przedkładany zgodnie z art. 11 ust. 3 zawiera następujące informacje:

- 1) ocenę minionych, obecnych i przewidywanych poziomów recyklingu, składowania i innego przetwarzania odpadów komunalnych oraz poszczególnych strumieni, z których składają się te odpady;

⁽¹⁾ Wymienione instrumenty i środki mogą stanowić zachętę do zapobiegania powstawaniu odpadów, co jest najwyższym poziomem w hierarchii postępowania z odpadami, jednak wyczerpującą listę bardziej konkretnych przykładów środków zapobiegania powstawaniu odpadów zawiera załącznik IV.

- 2) ocenę wdrożenia planów gospodarki odpadami i programów zapobiegania powstawaniu odpadów realizowanych zgodnie z art. 28 i 29;
 - 3) powody, dla których państwo członkowskie uważa, że może nie być w stanie osiągnąć odpowiedniego celu określonego w art. 11 ust. 2 w terminie tam określonym, oraz ocena dodatkowego czasu niezbędnego do osiągnięcia tego celu;
 - 4) środki niezbędne do osiągnięcia celów określonych w art. 11 ust. 2 i 5, mających zastosowanie do danego państwa członkowskiego przez ten dodatkowy czas, w tym stosowne instrumenty ekonomiczne i inne środki zachęcające do stosowania hierarchii postępowania z odpadami określonej w art. 4 ust. 1 i w załączniku IVa;
 - 5) harmonogram wdrożenia środków wskazanych w pkt 4, określenie organu właściwego w sprawie ich wdrożenia oraz ocenę wkładu poszczególnych środków w osiąganie celów mających zastosowanie w przypadku przyznania dodatkowego czasu;
 - 6) informacje o finansowaniu gospodarowania odpadami zgodnie z zasadą »zanieczyszczający płaci«;
 - 7) w stosownym przypadku środki mające na celu poprawę jakości danych z myślą o lepszym planowaniu i monitorowaniu stanu gospodarowania odpadami.”.
-